Τὸ φύλλον Δραχμὲς 2 καὶ ὅσα τὸ Ἐξωτερικὸν χ/χ πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμ. 75. Ἑξάμηνος δρ. 40. Τρίμηνος δρ. 22.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΙΔΡΥΘΗ ΤΟ 1879
ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 32ος | Ἐν Ἀθήναις, 20 Ἰουνίου 1925 | Ἔτος 47ον—Ἀριθ. 29

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

[Μυθιστόρημα τοῦ Λοχαγοῦ DANRIT]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'. (Συνέχεια)

Γιαὐτὸ ἔδειξε φανερὴ ἀνησυχία, ὅταν ὁ κ. Ἀντοναὶ τοῦ ἐξιστόρησε τοὺς φόβους του γιὰ τὴν τύχη τοῦ τολμηροῦ ἐπιχειρηματία. Γύρισε σ' ἕνα χάρτη ποὺ κρεμόταν σέναν τοῖχο τοῦ γραφείου του καὶ σημείωσε μὲ τὸ δάχτυλό του τὸ δρόμο ποὔπρεπε νἄχει πάρει τὸ καραβάνι τοῦ κ. Ραμπλό. Σκέφτηκε λιγάκι κι' ὕστερα εἶπε:

— Φοβᾶμαι πὼς θὰ τὸν ἀπάντησαν οἱ Μαῦροι τῆς Οὐασσουλού.

— Δέτε νὰ τὸν ἔπιασαν;

— Τὸ ὑποθέτω, μὰ δὲ στηρίζω τὴν ὑπόθεσή μου πουθενὰ ἀλλοῦ, παρὰ μόνο στὶς πληροφορίες σας. Ἡ ἴδια πιθανότητα ὑπάρχει νὰ βρίσκεται στὰ χέρια τοῦ Σαμπρού, καὶ θὰ τὸ προτιμοῦσ' αὐτό, γιατὶ τότε θᾶταν ζήτημα ἐξαγορᾶς. Ἴσως σήμερ'-αὔριο θὰ λάβω τηλεγράφημα ἀπ' τὸ σταθμάρχη τῆς Κίτας, ποὺ θᾶχει στείλει κιόλας ἀποσπάσματα γιὰ νὰ τὸν βροῦν. Θὰ σᾶς τὸ δείξω, ὅταν ἔρθει.

— Δὲν ἔχω τὴν ὑπομονὴ νὰ περιμένω, συνταγματάρχη μου. Προτιμῶ νὰ ἴδω ὁ ἴδιος καὶ γι' αὐτὸ φεύγω αὔριο γιὰ τὴ Μεντίνα.

— Μὰ τί σκοπεύετε νὰ κάμετε;

— Τίποτα, δίχως τὴ δική σας συνδρομή. Μὰ ἐγὼ ξέρω τὴν καρδιά σας. Ξέρω πὼς τὴ συνδρομή σας αὐτὴ δὲ θὰ τὴν ἀρνηθῆτε στοὺς Γάλλους ποὺ ἦρθαν ἐδῶ, σὰ σὲ δεύτερη πατρίδα. Γι' αὐτὸ ἐλπίζω ὅτι θὰ στείλετε δυὸ λόγια σχετικὰ στὸ φρούραρχο τῆς Μεντίνας.

Ὁ συνταγματάρχης ἦταν βυθισμένος σὲ συλλογισμούς.

— Ξέρετε ὅτι αὐτὸ ποὺ μοῦ ζητεῖτε εἶναι μιὰ σωστὴ ἐκστρατεία; Πρέπει νὰ στείλω ὁλόκληρο ἀπόσπασμα στὸ Οὐασσουλού, ὅπου δὲν ἔχουμε πατήσει ὥς τὰ τώρα τὸ πόδι μας, ἀφοῦ ἀκόμη δὲν περάσαμε τὸ Νίγρη.

— Δὲν ἔχετε ἀρκετὲς δυνάμεις, ὥστε νἀποφασίσετε αὐτὴ τὴν ἀποστολή, συνταγματάρχη μου; Ὅσο γιὰ τὰ ἔξοδα, ἐπιτρέψατέ μου νὰ τἀναλάβω ἐγώ.

— Χμ! ἔκαμε ὁ συνταγματάρχης. Θαρρεῖτε πὼς τὸ πρᾶγμα διορθώνεται ἔτσι; Πρέπει νὰ τακτοποιήσουμε τὶς σχέσεις μας μὲ τοὺς Μαλινκές, τοὺς Μπαμπαρὰ καὶ τοὺς Μαντίγκους, καὶ πρὸ πάντων νὰ μὴν ἀνησυχήσουμε τὸν Ἀμαδού. Τοὔχουμε στεῖλει τὸ λοχαγὸ Γκαλλιενὶ καὶ τὸ δόκτορα Μπαγιόλ, μαζὶ μὲ τριάντα στρατιῶτες. Εἶναι μιὰ εἰρηνικὴ ἀποστολή, ποὺ περιμένουμε πολλὰ ἀπ' τὶς ἐνέργειές της. Ἡ ἀναγγελία μιᾶς στρατιωτικῆς ἐκστρατείας θὰ μποροῦσε νὰ ματαιώσει κάθε προσπάθειά μας. Ὁ Ἀμαδοῦ μᾶς μισεῖ. Μὰ μᾶς φοβᾶται κιόλας, ὅσο βρισκόμαστε στὴν Κίτα. Ἐκεῖνος ποὺ μὲ φοβίζει περισσότερο εἶναι ὁ Σαμορού, ὁ καινούργιος αὐτὸς ἐχθρός, ποὺ ἔφτιαξε καινούργιο βασίλειο στὸν Ἀπάνω-Νίγρη. Γιαὐτὸν λοιπὸν ἑτοιμάζω τὴν ἐκστρατεία μας, μὰ λογαριάζω πὼς θᾶναι ἕτοιμη σὲ κάμποσους μῆνες.

— Ἐπιτρέψατέ μου νὰ πάω ἐγὼ πρὶν ἀπ' αὐτή, εἶπε ὁ κ. Ἀντοναί. Ἔχω ἐμπορικὲς σχέσεις μὲ τοὺς Μαύρους τοῦ Μπαφουλαμπὲ καὶ τῆς Μεντίνας, ποὺ ξέρουν καλὰ τοὺς τόπους ἀνάμεσα στὴ Σενεγάλη καὶ στὸ Νίγρη. Ὥστε ἐλπίζω νὰ μὴν κοπιάσω τοῦ κάκου.

— Θέλετε νὰ ἐκτεθῆτε δίχως καμμιὰ δύναμη μέσα στὴν ἐπικίνδυνη σφηκοφωλιά, δηλαδὴ ἀνάμεσα στοὺς δυὸ ποταμούς; Εἶναι σὰ νὰ κυνηγᾶτε καὶ σεῖς τὴν τύχη τοῦ κ. Ραμπλό. Οὔτε θέλω, μὰ οὔτε καὶ μπορῶ νὰ ἐπιτρέψω παρόμοια τρέλλα.

— Δόστε μου λοιπὸν μιὰ συνοδεία, ὅσο μικρὴ κι' ἂν εἶναι. Ξέρετε τὶ τρόμο σκορπίζουν τὰ τουφέκια μας σ' αὐτοὺς τοὺς τόπους. Ἀρκεῖ νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ προχωρήσω, κι' ὅταν προχωρήσω, θὰ πάρω τὶς πληροφορίες μου καὶ θὰ μάθω θετικὰ γιὰ τὴν τύχη τοῦ συμπατριώτη μας.

Ὁ κυβερνήτης ἄρχισε πάλι νὰ σκέπτεται.

— Συνταγματάρχα μου, εἶπε τότε ὁ Γιώργος θαρρετά, ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς ζητήσω τὴν ἀρχηγία τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ἀποσπάσματος.

Ὁ συνταγματάρχης Ντεμπόρντ σήκωσε τὰ μάτια. Κοίταξε καλὰ τὴ νεανικὴ αὐτὴ μορφή, ποὺ θυμόταν πὼς τὴν εἶχε δεῖ τὸ ἴδιο

«Ὁ μικρὸς μαῦρος ἐξαφανίστηκε, ἀφίνοντας μιὰ κραυγή...»
(Σελ. 217, στ. α'.)

πρωὶ ἀνάμεσα στοὺς νεοφερμένους ἀξιωματικοὺς καί, φανερώνοντας τὴν ἐντύπωσή του μ' ἕναν ψυχρὸ κι' εἰρωνικὸ τόνο, ἀπάντησε:

—Πόσα χρόνια ἔχετε κάνει, ἀνθυπολοχαγέ, στὶς ἀποικίες;

—Ἔφτασα σήμερα πρωί, συνταγματάρχα μου. Δὲν ὑπηρέτησα ἀκόμα στὶς ἀποικίες, μὰ νόμιζα...

Ὁ κυβερνήτης τὸν ἔκοψε ξηρὰ ξηρά:

—Ὑπάρχει κάποια ἔπαρση στὴν αἴτησή σας, νεαρέ μου συνάδελφε, κι' ἀπορῶ πῶς δὲν τὸ νοιώθετε. Πρὶν σκεφθῆτε νὰ ὁδηγήσετε ἕν' ἀπόσπασμα στὸ ἐσωτερικό, πρέπει πρῶτα-πρῶτα νὰ συνειθίσετε τὸ κλίμα, νὰ μάθετε μερικὲς ντόπιες γλῶσσες καὶ νὰ γνωρίσετε τὰ μέρη. Εἶναι πράγματα τόσο φανερά, ποὺ δὲν ἄξιζε τὸν κόπο νὰ σᾶς τὰ πῶ ἐγώ.

Ὁ Γιώργος τἄχε χάσει. Δὲ βρῆκε λέξη ν' ἀπαντήσει στὴν ἐπίπληξη αὐτὴ τοῦ ἀνωτέρου του. Ἕνα δάκρυ ὅμως γυάλισε στὰ μάτια του.

Ὁ κ. Ἀντοναὶ συγκινήθηκε βαθειὰ μὲ τὴ γενναία πρόταση τοῦ νεαροῦ φίλου του καὶ μὲ τὴ θλιβερὴ συνέπειά της. Πῆρ' ἕνα ὄφος σοβαρὸ καὶ μετρημένο, καὶ δεηγήθηκε στὸν κυβερνήτη ὅ,τι ἤξερε γιὰ τὸ στρατιωτικὸ παρελθὸν τοῦ νέου ἀξιωματικοῦ. Ἡ ρυτίδα ποὺ ἐσκίαζε τὸ μέτωπο τοῦ συνταγματάρχη χανόταν σιγὰ-σιγὰ καὶ στὸ τέλος εἶπε:

—Ἂς εἶναι, μίλησα κάπως σκληρὰ στὸ νεαρό σας φίλο. Δὲν ἤξερα ὅλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ λέτε, ἰδίως τὴ διαγωγή του στὰ 70. Μὰ ὅπως κι' ἂν εἶναι, δὲ νομίζω ὅτι μπορεῖ νὰ διοικήσει ἕν' ἀπόσπασμα, ἔστω κι' ἀπὸ πενήντα ἄνδρες, ποὺ προχωρεῖ μόνο του σ' αὐτὲς τὶς χῶρες. Γιατὶ ξέρετε σεῖς, κ. Ἀντοναί, πόση εὐθύνη ἔχει στοὺς ὤμους του ὁ ἀρχηγός. Χρωστᾷ νὰ ἐξασφαλίσει τὴν τροφοδοσία, τὴν τάξη, τὴν πειθαρχία σὲ στιγμὲς κινδύνου. Ἰδέστε πόσες δυσκολίες βρίσκει στὴν ἀποστολή του ὁ λοχαγὸς Γκαλλιενί, ποὺ εἶναι μοναδικὸς γιὰ τέτοια. Ἀμφιδάλλω ἂν θὰ καταφέρει νὰ φτάσει στὸ Σεγκόν. Καὶ γιὰ νὰ τὸν ὑποστηρίξω ἀκριβῶς, σκοπεύω νὰ στείλω ἐνισχύσεις τὸν Ἰρόντιο στὸ Νίγρη. Μὰ τώρα, νὰ τί θὰ κάμω: θὰ στείλω τὸ λόχο ὅπου ἀνήκει ὁ κύριος Καρδινιάκ. Ὁ λοχαγὸς Κασσαὶν εἶναι παλιὸς στὶς ἀποικίες, μπορῶ νὰ τοῦχω κάθ' ἐμπιστοσύνη. Θὰ τοὺς δώσω μαζὶ καὶ καμμιὰ ἑκατοστὴ γεροὺς Μπαμπαρά, ποὺ τοὺς ἐστρατολόγησα ἀκριβῶς στὰ μέρη ὅπου πρόκειται νὰ πᾶτε. Θὰ σταθμεύσουν σ' ἕνα σημεῖο ποὺ θὰ τοὺς ὁρίζω, κι' ἀπὸ κεῖ μποροῦν νὰ κάνουν ἀποστολὲς κι' ἀναγνωρίσεις στὰ γύρω, γιὰ νὰ πάρουν τὶς πληροφορίες ποὺ μᾶς χρειάζονται.

—Εὐχαριστῶ, συνταγματάρχη μου, εἶπε ὁ παλιὸς ὑπάλληλος συγκινημένος. Τὄξερα ἐγὼ πῶς δὲ θἀφίνατε ἀτιμώρητο ἕνα ἔγκλημα ἐναντίον τοῦ συμπολίτη μας. Ἂν ὁ κ. Ραμπλὸ εἶναι δυνατὸ νὰ σωθῆ, θὰ σωθῆ καὶ θὰ τὸ χρωστᾷ σὲ σᾶς.

Πολὺ μεγάλη ἦταν ἡ ἐκπληξη τοῦ λοχαγοῦ Κασσαὶν ὅταν τὸν κάλεσε ὁ κυβερνήτης καὶ τὸν εἰδοποίησε ὅτι αὔριο κιόλας ἔφευγε σ' ἐκστρατεία κι' ὅτι ἔπαιρνε τὴ διοίκηση τοῦ μικροῦ στόλου ποὺ θὰ κατέβαινε στὰ νερὰ τοῦ Σενεγάλη Κι' ἡ χαρά του ἦταν μεγάλη, ὅταν ἔμαθε ὅτι τὴν ἐκστρατεία αὐτὴ τὴ χρωστοῦσε στὴν πρωτοβουλία τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ του.

—Μόνο πού, σὰ νεώτερος, εἶπε στὸν Καρδινιάκ, σύμφωνα μὲ τοὺς κανονισμούς, θἀναλάβεις μιὰ ἀγγαρεία: τὴν τακτοποίηση τοῦ «νοικοκυριοῦ». Ζήτησε ἀπ' τοὺς συναδέλφους σου πληροφορίες κι' ἐφοδιάσου μὲ ὅ,τι σοῦ χρειάζεται. Προμηθεύσου τρόφιμα καὶ φάρμακα κάθε λογῆς. Ἐγὼ θὰ δώσω τὶς κατάλληλες διαταγές.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγα λεπτά, ὁ Γιώργος βρῆκε τὸ λοχία Πεπίνο, ποὺ πήδησε ὥς ἀπάνω ἀπ' τὴ χαρά του ὅταν ἔμαθε ὅτι «ἐσάλπαραν»!

Πίσω του ὁ Μπάμπας ἄκουγε, μὲ τὰ μάτια τόσα ἀπ' τὴ χαρά, καταλαβαίνοντας ὅτι θἄφευγαν γιὰ τὸ ἐσωτερικό, θἄβλεταν χωριὰ μαύρων, καλύβες, δάση, ὅλ' αὐτὰ τὰ πράγματα ποὺ ἡ ἀνάμνησή τους εἶχε μείνει ἀμυδρὰ μέσα στὸ παιδικό μυαλό του.

—Κύριε ἀνθυπολοχαγέ, εἶπε ὁ Πεπίνος μόλις ἔμαθε ὅτι ὁ Γιώργος εἶχε ἀναλάβει τὸ «νοικοκυριό», ἂν θέλετε, παίρνω τὸ Ρῶσσο σας καὶ σᾶς κάνω τὶς προμήθειες ποὺ θὰ χρειαστοῦν. Πρέπει, ξέρετε, νὰ τὰ πάρουμε ὅλα ἀπ' τὸ Σαὶν-Λουΐ. Γιατὶ μόλις ξεκινήσουμε, δὲ θὰ μποροῦμε νὰ βροῦμε πιὰ μήτε σπυρὶ στάρι.

—Πολὺ καλά, Πεπίνε, ἀνάλαβέ τα σύ.

—Θέλετε νὰ πάρουμε κι' ἕνα τουφέκι μαγαζιοῦ, ἀνθυπολοχαγέ μου;

—Καλὰ λές. Δὲν τὄχα σκεφθῆ. Ἔχω τὴν καντίνα μου, τὴν τέντα μου, τὸ κρεββάτι μου, τὸ τραπέζι μου, τὸ φαρμακεῖο μου, μὰ δὲν ἔχω μήτε τουφέκι, μήτε καφούλια.

—Θὰ σᾶς τἀγοράσω ἀπ' τὸ μαγαζὶ τῶν ἀδελφῶν Γκαρδέτ. Εἶναι τὸ καλύτερο στὸ Σαὶν-Λουΐ. Ἂν θέλετε νἀρθῆτε μαζί μου νὰ διαλέξετε...

—Πήγαινε καὶ θὰ σὲ βρῶ.

Ὁ Γιώργος βιαζόταν νὰ βρῆ τὸν κ. Ἀντοναὶ καὶ νὰ ἰδῆ τὴν κόρη, ποὺ τὴν εἶχε γνωρίσει παιδάκι στὸ Ντιζόν, τὴν Ἑρριέτα Ραμπλό.

Τὴ βρῆκε νὰ κλαίει γεμάτη ἀπεριγραπτη ἀγωνία. Ἦταν καστανή, ψηλή, κομψή, μὲ μιὰν ἔκφραση σοβαρὴ καὶ μελαγχολική, ποὺ τὴν ἔκανε νὰ φαίνεται πιὸ ὥριμη παρ' ὅσο ἦταν. Ὁ νέος ἀξιωματικὸς ἐλάχιστες ὁμοιότητες βρῆκε, ποὺ νὰ τοῦ θυμίζουν τὴν παιδούλα ποὺ τὸν διασκέδαζε ὅταν ἦταν πληγωμένος στὸ Ντιζόν. Ἐκείνη ὅμως τὸν ἐγνώρισε ἀμέσως. Μέσα στὴν τωρινὴ θλίψη της, εἶχε τὴ δύναμη νὰ ξαναθυμηθεῖ τὰ παιδιάτικά τους. Ὁ Γιώργος προσπάθησε νὰ τῆς δώσει θάρρος, δίνοντάς της τὴν ὑπόσχεση πὼς θὰ πολεμοῦσε μὲ κάθε τρόπο νὰ βρῆ τὸν πατέρα της. Ὁ κ. Ἀντοναὶ κατάφερε νὰ τὴν πείσει ὅτι ὁ κ. Ραμπλὸ θὰ ἦταν ζωντανός, γιατὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ἀμαδοῦ ἢ τοῦ Σαμπρὸ ἤξεραν πὼς μποροῦσαν νὰ πάρουν πλούσια λύτρα.

—Κι' ὅσα κι' ἂν ζητήσουν, θὰ τοὺς τὰ δώσω, πρόσθεσε. Ἔχω τὴν ἀπόφαση νὰ κάμω κάθε θυσία, ἀρκεῖ νὰ σᾶς φέρω πίσω τὸν πατέρα σας.

Ἡ Ἑρριέτα τὸν εὐχαρίστησε μὲ μιὰ ματιὰ ποὺ φανέρωνε ὅλη τὴν εὐγνωμοσύνη τῆς τρυφερῆς κι' εὐγενικῆς καρδιάς της καὶ βάλθηκε ἀμέσως νὰ ἑτοιμάσει ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ τὴν ἀναχώρηση, ὑπολογίζοντας πὼς ἡ ἀναζήτηση θὰ κρατοῦσε πολλοὺς μῆνες.

Ὅταν ὁ Γιώργος Καρδινιὰκ μπῆκε στὸ μαγαζὶ τῶν ἀδελφῶν Γκαρδέτ, βρῆκε τὸν Πεπίνο νὰ μαζεύει μέσα σὲ μιὰ κάσα κουτιὰ κονσέρβες.

—Περίφημα πράγματα, ἀνθυπολοχαγέ μου; εἶπε δείχνοντας ἕνα κουτὶ μπισκότα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΔΙΧΩΣ ΝΟΗΜΑ

Κάτω ἀπ' τὴ μαρμαρόπετρα,
στὸ μαῦρο δάσος μέσα,
ἡ παγκαλή, ἡ Ἐφτασκέπασση
κοιμᾶται, ἡ πονηκιπέσσα.

Πάνω της κρύα ταιρόπλακα
τὸν ὄγκο της φορτώνει,
κι' ἄλυωση κ' ἐφτασφράγιστη
κατάρα τήνε ζώνει.

Τὸ ἄπαρτο κάστρο, τρίψηλες
τὶς μύτες του σηκώνει·
τὸ χιόνι ἄθρόο, εὐκολόσπαρτο,
γερνάει πάνω στὸ χιόνι...

Φτασμένα ἀπὸ ἄδροσες σπηλιὲς
κι' ἀπὸ ἄσπαρτα χωράφια,
γλύφουν τὸν πάγο τῆς πηγῆς
τὰ θαρρετὰ τὰ ἐλάφια.

Στὴ νύχτα τὴν πεντάρφανη
ποὺ μήτε κατελυέται,
ἐνάφιω μισοφέγγαρον
ὁλοχρονὶς κρεμιέται.

Σμάρι μακρόφωνα πουλιὰ
μαλώνει κι' ἄγρια κράζει·
Τίποτα. Κρύα κι' ἀσάλευτη,
στὸν τόπο της μουδιάζει.

Ὄρθρο τ' ὀρνίθι δὲ μηνᾶ.
Ψυχή! Ἀπολησμοσύνη!
Κι' ὁ γοργοτάξιδος καιρὸς
ξοπίσω τὴν ἀφίνει.

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΜΕ ΤΗ ΒΡΟΧΗ

Χτύπησε τὸ κουδούνι. Ὁ καθηγητὴς συντόμεψε τὸ ἀπογεματινὸ μάθημά του κι' ἄνοιξε ἡ πόρτα τῆς τάξης. Ἐγὼ κι' ὁ ξάδελφός μου πήραμε τὰ καπέλλα μας καὶ βγήκαμε μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους. Ὁ διάδρομος ἦταν σκοτεινὸς καὶ βούζε ἀπὸ μαθητὲς ποὺ στεκόνταν καὶ περίμεναν μὲ τὰ καπέλλα στὸ κεφάλι καὶ τὰ βιβλία στὰ χέρια. Ἔξω ἔρριχνε βροχὴ μὲ τὸ ἀσκί, κανεὶς δὲν ξεμύτιζε ἀπ' τὴν ξώπορτα. Στεκόμαστε μόνο καὶ κοιτάζαμε.

Τὸ δειλινὸ εἶχε γίνει θαμπὸ καὶ σκοτεινό. Στὸ δρόμο ἔτρεχαν ἄταχτα ποταμάκια ἀπὸ θολὰ νερά. Μιὰ σειρὰ κάρρα περνοῦσαν ἡσυχα-ἡσυχα καὶ σὰ βαριεστημένα. Τ' ἄλογά τους ἦταν σκεπασμένα μὲ γυαλιστεροὺς μουσαμάδες ποὺ ἔσταζαν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές. Περπατοῦσαν ὀπομονετικὰ καὶ βύθιζαν ρυθμικά, σὰ μηχανές, τὶς ὁπλές τους στὰ νερὰ καὶ στὶς λάσπες. Οἱ ἀγωγιάτες εἶχαν ρίξει στὸ κεφάλι τὰ παλτά τους καὶ κρατοῦσαν ράθυμα τὰ χαλινάρια, σὰ νὰ μὴ τοὺς ἔνοιαζε πότε θἄφταναν.

Θέαμα σκοτεινὸ καὶ μελαγχολικό. Σύννεφα παντοῦ, βροχὴ ἀκατάπαυτη. Ἀρχίσαμε νὰ στενοχωριόμαστε. Πότε θὰ πηγαίναμε σπίτι;

—Θὰ μᾶς στείλουν ὀμπρέλλες, εἶπε ὁ Μίμης. Νὰ περιμένουμε.

—Μὰ ἔπρεπε νἄχουν στείλει. Ὥς τὸ βράδυ θὰ περιμένουμε; Ἐγὼ λέω νὰ βάλουμε μιὰ τρεχάλα...

—Ἀστειεύεσαι; Δὲ βλέπεις τί γίνεται;

Κείνη τὴ στιγμή, δυὸ συμμαθητές μας, πιὸ ἀποφασιστικοὶ ἀπὸ μᾶς, ἔκρυψαν τὰ βιβλία κάτω ἀπ' τὶς μπλαζῶες τους κι' ὁρμήσαν μέσα στὴ βροχή. Πάτησαν μέσα στὰ νερά, τίναξαν λάσπες δεξιὰ κι' ἀριστερά, πήδησαν λίμνες καὶ ρυάκια, κουνώντας κωμικὰ χέρια καὶ πόδια, καὶ βγῆκαν στὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ δρόμου. Μὰ εἶχαν γίνει κιόλας μούσκεμμα. Δὲν τἄβγαζαν πέρα. Ἔτρεξαν κι' οἱ δυὸ καὶ χώθηκαν κάτω ἀπ' τὸ ὑπόστεγο τοῦ ἀντικρυνοῦ μαγαζιοῦ, ὅπου στεκόνταν κι' ἄλλοι διαβάτες. Γελοῦσαν οἱ ἄλλοι μὲ τὸ πάθημά τους, γελάσαμε καὶ μεῖς, μ' ὅλο ποὺ τὸ θέαμα αὐτὸ μεγάλωσε τὴν ἀμηχανία μας.

Τί θὰ γινόταν; Ἐγὼ δὲν τολμοῦσα νὰ ἐπαναλάβω στὸ Μίμη τὴν πρότασή μου. Εἴχαμε μπρόσμας τὸ παράδειγμα. Ἄλλωστε μοῦρθε κείνη τὴ στιγμὴ ἀμυδρὰ στὸ νοῦ ἡ συμβουλὴ τῆς μητέρας, ποὺ μᾶς τὴν εἶχε ἐπαναλάβει ἀμέτρητες φορές.

—Ὅταν βρέχει, ἔλεγε, ἡ ἀνυπομονησία εἶναι τὸ χειρότερο κακό. Χρειάζεται ὑπομονή. Στὰ τελευταῖα, ἢ ἡ βροχὴ θὰ πάψει ἢ θὰ σᾶς ἔρθει ὀμπρέλλα. Παρὰ νὰ μουσκευτῆτε καὶ νὰ πουντιάσετε, καλύτερα νὰ χασομερήσετε λίγη ὥρα.

Κείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε ἀπὸ μακρυά, ἀδυνατισμένο μέσ' ἀπ' τὴ βροχή, τὸ σφύριγμα τοῦ τραίνου. Αὐτὸ μᾶς ἔκανε νὰ νοιώσουμε πιὸ καθαρὰ πόσο μᾶς εἶχε ἀργοπορήσει ἡ βροχή. Τὸ τραῖνο ἐρχόταν πάντα μισὴ ὥρα ὕστερ' ἀπ' τὸ μάθημα.

—Μίμη, χάσαμε μισὴ ὥρα! Θὰ μᾶς πάρει νύχτα. Πότε θὰ βροῦμε τὶς λέξεις τῶν λατινικῶν, πότε θὰ ἑτοιμάσουμε τὰ ἑλληνικά. Ἐγὼ λέω νά... Ἄλλωστε, νά, λιγοστεύει.

Κι' ἀληθινά, ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ βοὴ τῆς βροχῆς ἔμοιαζε σὰ νὰ ξεθύμαινε, τὰ δαχτυλίδια ποδκαναν οἱ ψιχάλες πάνω στὰ νερὰ ἦταν τώρα ἀραιότερα. Καὶ τὸ θαμπὸ βάθος τοῦ δρόμου εἶχε ξεκαθαρίσει. Ξάνοιγε.

—Ἐμπρός, Μίμη, μιὰ ψυχαλίτσα εἶν' αὐτή. Τί θές, νἀβγεῖ κι' ἥλιος;

Ὁ Μίμης κοίταζε δισταχτικὸς κι' ἀναποφάσιστος. Ἴσως ἦταν μιὰ ὑποβολή. Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη νομίσαμε κι' οἱ δυό μας ὅτι ἡ βροχὴ σχεδὸν εἶχε πάψει.

—Ἐμπρός! — Κι' ὁρμήσαμε μαζὶ μέσα στὸν πλημμυρισμένο δρόμο.

(Ἕπεται τὸ τέλος) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ς'. (Συνέχεια)

Ὕστερα ποὺ ἡ Μαρίτσα γύρισε στὸ σπίτι, ἄκουσε τὸ Ζωηρὸ νὰ κλαίη καὶ νὰ ξύνη τὴν πόρτα τῆς κάμαρας ποὺ τὸν εἶχαν κλεισμένο.

«—Τὸν κακόμοιρο, συλλογίστηκε, τὸν ξέχασα τόσες ὧρες!»

Καὶ μεσάνοιξε τὴν πόρτα, γιὰ νὰ μπῆ καὶ νὰ τὸν παρηγορήση. Ἀλλὰ ὁ σκύλος, μόλις εἶδε νἀνοίγη ἡ πόρτα, ὅρμησε, ἔσπρωξε τὸ πορτόφυλλο, ἔσπρωξε μαζὶ καὶ τὴ Μαρίτσα καὶ πετάχτηκε ἔξω σὰν τρελός.

Ἡ Μαρίτσα τὸν κυνήγησε, μὰ ποῦ νὰ τὸν φτάση! Ὁ Ζωηρός, ἀπὸ τὶς ἀνοιχτὲς πόρτες, βγῆκε ἔξω κι' ἄρχισε νὰ τρέχη μὲ μεγάλη γληγοράδα πρὸς τὸ λιβάδι. Σὰ νὰ καταλάβαινε, νὰ μυριζόταν, πὼς ἐκεῖ ἦταν ὁ ἐχθρός, ποὺ ἐξαιτίας του τὸν ἄφιναν αὐτὸν καὶ τὸν ξεχνοῦσαν κλεισμένο, ἔτρεχε τώρα νὰ τὸν βρῆ, νὰ τὸν ἐκδικηθῆ.

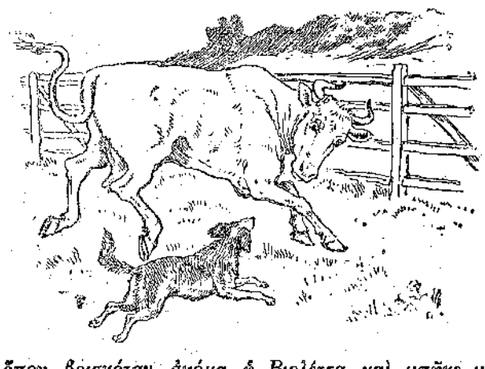

—Κατερίνα! τρέξε!.. ὁ Ζωηρὸς πάει στὴ Βιολέττα!.. Θὰ μᾶς τὴ διώξη!.. Τρέξε, Κατερίνα!.. Πρόφτασ' τον! γύρισ' τον! μπάσ' τον μέσα! Ζωηρέέέέ!

Μὰ τοῦ κάκου φώναζε κι' ἔτρεχε ἡ Μαρίτσα. Τοῦ κάκου ἔτρεχε κι' ἡ Κατερίνα. Ὁ σκύλος ἔτρεχε πιὸ γρήγορα ἀπ' αὐτές. Ἔφτασε στὴ μικρὴ λίμνη ὅπου βρισκόταν ἀκόμα ἡ Βιολέττα, καὶ μπῆκε μέσα γαυγίζοντας μὲ λύσσα.

Ἡ καϊμένη ἡ ἀγελάδα βγῆκε εὐθὺς ἀπὸ τἄλλο μέρος κι' ἄρχισε νὰ τρέχη κατατρομαγμένη. Πίσω της ὁ Ζωηρός, τὴν κυνηγοῦσε σ' ὅλο τὸ λιβάδι γαυγίζοντας. Λίγο ἀκόμα κι' ἡ Βιολέττα θὰ πηδοῦσε τὰ κάγγελα καὶ θἄφευγε.

Εὐτυχῶς στὸ λιβάδι ἦταν κι' ὁ μπαμπὰς τῆς Μαρίτσας, ποὺ ἅμα εἶδε τί συμβαίνει, ἔτρεξε φωνάζοντας στὴν ὑπηρέτρια:

—Στάσου αὐτοῦ ποὺ εἶσαι μὲ τὴ Μαρίτσα! μὴν κουνηθῆτε!

Ἡ Μαρίτσα κι' ἡ Κατερίνα σταμάτησαν στὸ περβόλι. Κι' ὕστερα ὁ μπαμπὰς φώναξε τὸ σκύλο:

—Ζωηρέ!.. ἔλα δῶ γρήγορα!

Ὁ σκύλος, μόλις ἄκουσε τὴ φωνὴ τοῦ ἀφεντικοῦ του, στάθηκε φοβισμένος καὶ κουλουριάστηκε στὰ πόδια του. Ἡ ἀγελάδα ὅμως, ἅμα εἶδε πὼς ὁ Ζωηρὸς δὲν τὴν κυνηγοῦσε πιά, ἀντὶ νὰ φύγη ἀπὸ τὰ κάγγελα, προχώρησε πρὸς τὸ μπαμπὰ τῆς Μαρίτσας μὲ τὰ κέρατα κατεβασμένα. Εἶχε ἀγριέψει, δὲν ἔβλεπε πιὰ μπροστά της.

Ἡ Μαρίτσα τὴν εἶδε, φοβήθηκε πολὺ γιὰ τὸ μπαμπά της, ἀκόμα καὶ γιὰ τὴ μαμμά της ποὺ στεκόταν ἀπὸ πίσω του, κι' ἔβαλε τὰ κλάμματα καὶ τὶς φωνές:

—Φύγετε! φύγετε! θὰ σᾶς χτυπήση!.. θὰ σᾶς σκοτώση!..

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑ ΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΤΑΣ Ἀθήνας, ἡ καθαυτὸ θεατρικὴ ἐποχή, — ἡ *σαιζὸν* ποὺ λένε, — εἶναι τώρα τὸ καλοκαίρι. Ἀρχίζει ἀπὸ τὸ Πάσχα καὶ τελειώνει μὲ τὰ πρῶτα κρύα τοῦ φθινόπωρου. Ὅσον καιρὸ δηλαδὴ τὰ θέατρα μποροῦν νὰ εἶναι ξέσκεπα, ὑπαίθρια, ἢ ἁπλῶς σκεπασμένα μὲ μιὰ τέντα γιὰ τὴ βροχή. Γιατὶ τότε τὰ συχνάζουν πολὺ οἱ Ἀθηναῖοι, τότε παρουσιάζονται καὶ τὰ νέα ἔργα, τότε μιλοῦν γι' αὐτὰ οἱ κριτικοὶ κι' ὁ κόσμος, τότε τὸ Θέατρο γίνεται τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας καὶ... τῆς νυκτός. Τὸ χειμώνα εἶναι μόνο σχεδὸν οἱ Κινηματογράφοι. Τὸ πολὺ-πολὺ καὶ κανένας θίασος γιὰ ὀπερέττα ἢ ἐπιθεώρηση Οἱ ἄλλοι, κατὰ κανόνα, κάνουν περιοδεῖες στὶς ἐπαρχίες καὶ στὸ ἐξωτερικό. Κι' αὐτὸ ἀπὸ χρόνια, ἀνέκαθεν.

Πολλοὶ μαλιστὰ ἔχουν τὴν ἰδέα πὼς ἡ θεατρικὴ ἐποχὴ στὰς Ἀθήνας θἆναι πάντα τὸ καλοκαίρι, ὅπως ἦταν καὶ στὴν ἀρχαιότητα, γιατὶ τὸ κλίμα τὸ ἀπαιτεῖ. Τὸ βέβαιο εἶναι πὼς ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Αἰσχύλου, τὰ πράγματα ἐδῶ δὲν ἄλλαξαν πολύ. Καὶ τὴν τραγῳδία του «Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας» ποὺ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πρωτοεῖδαν στὸ Διονυσιακὸ Θέατρο στὰ 400 π. Χ., τὴν ξαναεῖδαν καὶ στὰ 1925 μ. Χ. στὸ Ἀθήναιο, πάλι δηλαδὴ σ' ἀνοιχτὸ θέατρο ποὺ μόνο ἡ σκηνή του εἶναι σκεπασμένη.

Ὡστόσο, τὰ περισσότερα θέατρα στὰς Ἀθήνας εἶναι τώρα *μεχτά*, καλοκαιρινὰ δηλαδὴ μαζὶ καὶ χειμωνιάτικα, μὲ στέγη κινητή, ποὺ τὸ καλοκαίρι μπορεῖ νἀνοίγῃ ἢ νὰ βγαίνῃ. Καὶ τοῦτο γιὰ νὰ παρατείνεται λίγο ἀκόμα ἡ θεατρικὴ ἐποχή, ἢ νὰ μπορεῖ νἀρχίζῃ νωρίτερα. Ἔτσι διαρκεῖ τώρα ἑξη-ἑφτὰ μῆνες. Ἀλλὰ ὅταν πρωτοῆρθα στὰς Ἀθήνας, ὅλα σχεδὸν τὰ θέατρα ἦταν ὑπαίθρια καὶ μάλιστα τὰ περισσότερα δὲν εἶχαν οὔτε τέντα γιὰ τὴ βροχή. Δηλαδὴ καθαυτὸ χειμωνιάτικο, κλειστό, δὲν ἦταν τότε παρὰ τὸ Δημοτικό, ποὺ σήμερα χρησιμεύει γιὰ κατοικία προσφύγων. Τὸ Βασιλικὸ (Ἐθνικὸ σήμερα) δὲν εἶχε κτιστῆ ἀκόμα. Δυὸ ἀπόπειρες χειμωνιάτικων θεάτρων,— ἕνα «Βαριετέ» λεγόμενο στὴν ὁδὸν Σταδίου, ἓν' ἄλλο, «Ἑλληνικὴ Κωμῳδία», στὴν ἀρχὴ τῆς ὁδοῦ Προαστείου, — ἐναυάγησαν ἀκριβῶς γιατὶ οἱ Ἀθηναῖοι δὲν πήγαιναν σὲ θέατρο τὸ χειμώνα. Καὶ τὰ δυὸ ἐκεῖνα θέατρα ξανάγιναν γρήγορα σπίτια καὶ μαγαζιά.

Τὰ ὑπαίθρια ὅμως, ἀπὸ τότε, ἦταν κάμποσα. Καὶ πρῶτα-πρῶτα τὰ λεγόμενα «παριλίσσια», ἔξω ἀπ' τὴν πόλη, κατὰ τὸ Ζάππειο καὶ τὸ Στάδιο: τοῦ «Ὀρφανίδη», (σ' ἕναν κῆπο στὴ Δενδροστοιχία, ἐκεῖ ὅπου σήμερα εἶναι ἡ εἴσοδος τοῦ πάρκου τοῦ Ζαππείου,) ὁ «Ἀπόλλων», (μέσα στὸ πάρκο αὐτό,) ὁ «Παράδεισος», τὸ «Ἄντρον τῶν Νυμφῶν» κτλ. Μέσα στὴν πόλη πάλι εἴχαμε τὸ «Θέατρο τῆς Ὁμονοίας», (τὸ ἴδιο ποὺ ἔγεινε κατόπι «Νέα Σκηνή» καὶ σήμερα εἶναι «Θέατρο Μαρίκας Κοτοπούλη»,) τὸ Θέατρο Τσόχα στὴν ὁδὸν Σταδίου, τὸ Θέατρο τῆς Νεαπόλεως στὴν ὁδὸν Ἱπποκράτους, κοντὰ στὸ φοιτητικὸ καφενεῖο «ὁ Κοραῆς», τὰ συνοικιακὰ τοῦ Θησείου, τοῦ Μεταξουργείου, τὸ «Ἀθήναιο» κἄ.

Ἔ, σ' ὅλ' αὐτὰ τἀθηναϊκὰ θέατρα ἡ *σαιζὸν* δὲν βαστοῦσε τότε παρὰ τέσσερις μῆνες τὸ πολύ. Ἄρχιζε τέλη Μαΐου, «καιροῦ ἐπιτρέποντος», καὶ τελείωνε μὲ τὰ πρωτοβρόχια. Πολὺ ἀργότερα ἔβαλαν τὶς τέντες ποὺ συγχωροῦσαν στὰ θέατρα, ὅσα ἦταν μέσα στὴν πόλη, νὰ ἐργάζωνται κι' ὥς τὰ μέσα τοῦ Ὀχτώβρη, ἂν δὲν ἔπιαναν κρύα δυνατά. Καὶ πολὺ ἀργότερα ἄρχισαν νὰ χτίζωνται τὰ *μεχτά* ποὺ σᾶς εἶπα ἢ νὰ μετατρέπονται ἔτσι τὰ ὑπάρχοντα, ὅπως τὸ Θέατρο Κοτοπούλη καὶ τὰ «Διονύσια» (πρῴην «Παντοπούλου») ποὺ στὴν ἀρχὴ ἦταν μόνο καλοκαιρινά. Σήμερα ἡ πόλη μας εἶναι γεμάτη θέατρα. Χειμωνιάτικα, καλοκαιρινά, μεχτά, κεντρικά, συνοικιακά, ἐξοχικά, ἔχει... μὰ ξέρω κι' ἐγὼ πόσα ἔχει; Πλῆθος, ἀμέτρητα! Χωριστὰ τὰ κινηματοθέατρα. Κι' ἐνῷ τὸ χειμώνα δὲν λειτουργοῦν οὔτε τὰ μισά, τώρα τὸ καλοκαίρι λειτουργοῦν ὅλα. Ποῦ νὰ πρωτοπάῃ κανείς, τί νὰ πρωτοΐδῃ;

Ἔ, φυσικά, ἡ πόλη μας μεγάλωσε, μαζεύθηκ' ἐδῶ ἕνα σωρὸ κόσμος, ἔγειναν συνοικισμοὶ καινούργιοι, καὶ τὰ θέατρα ποὺ λειτουργοῦσαν ὡς πρὸ τεσσάρων-πέντε χρόνων, δὲν θἆταν πιὰ ἀρκετά. Αὐτὸς βέβαια εἶναι ὁ κυριότερος λόγος ποὺ ἔγειναν τώρα-ὕστερα καὶ λειτουργοῦν τόσα θέατρα, καὶ μέσα στὴν πόλη κι' ἔξω. Μὰ εἶναι κι' ἕνας ἄλλος: ἡ φιλοδοξία τῶν ἠθοποιῶν. Κάθε πρωταγωνιστής, εἴτε στὸ δρᾶμα εἴτε στὴν ὀπερέττα, θέλει νἆχῃ θίασο καὶ θέατρο δικό του. Καὶ τὸ κατορθώνει ὅπως μπορεῖ. Ἐννοεῖται ὅτι τἀποτελέσματα εἶναι δυσάρεστα. Πρῶτο, τὸ ἀθηναϊκὸ κοινό, ὅσο μεγάλο κι' ἂν εἶναι τώρα, δὲν ἀρκεῖ γιὰ νὰ τρέφῃ τόσα θέατρα. Καὶ τὰ περισσότερα δὲν κάνουν καθόλου «χρυσὲς δουλειές». Δεύτερο, ὁ διασκορπισμὸς τῶν θεατρικῶν στοιχείων ἐμποδίζει μιὰ καλὴ ἐργασία. Δὲν ὑπάρχει σχεδὸν ἕνας πολυμελὴς δραματικὸς ἢ λυρικὸς θίασος, ἀπὸ διαλεχτοὺς ἠθοποιούς, ἱκανὸς νὰ παίζῃ στὴν ἐντέλεια ἕνα ὁποιοδήποτε ἔργο. Παντοῦ βλέπει κανεὶς δυὸ-τρεῖς καλούς, ἄλλους τόσους ὑποφερτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους ὅλους ἀνυπόφορους. Ἐνῷ δηλαδὴ τὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχουμε, μόλις θἆταν ἀρκετὰ γιὰ δυό, τὸ πολὺ γιὰ τρεῖς μεγάλους δραματικοὺς θιάσους, καὶ γι' ἄλλους τόσους θιάσους ὀπερέττας, τώρα εἶναι χωρισμένα, σκόρπια, σὲ δέκα, σὲ εἴκοσι μικρούς. Μπορεῖ νὰ γίνῃ τίποτα γενναῖο;

Ὁπωσδήποτε, σὲ μερικὰ θέατρα, στῆς Κυβέλης π: χ:, τὰ ἔργα παίζονται καλά. Κι' ὅταν βλέπετε στὸ πρόγραμμα κανένα σοβαρό, διαλεχτὸ ἔργο, εἴτε κλασσικό, εἴτε νεώτερο, μπορεῖτε νὰ πηγαίνετε, τουλάχιστο στὶς ἀπογευματινές. Μόνο στὰ ἐλαφρὰ καὶ στἀκατάλληλα νὰ μὴν πατᾶτε. Τὸ Θέατρο εἶναι βέβαια ἀπὸ τὶς ὡραιότερες, τὶς ὠφελιμότερες ψυχαγωγίες. Ἀλλὰ μόνο τὸ καλὸ θέατρο. Τὸ κακὸ εἶναι καταστροφή. Εἶναι χειρότερο κι' ἀπὸ τἀνήθικα ἀναγνώσματα ποὺ σᾶς ἀπαγορεύουν. Καὶ νὰ τἀποφεύγετε ὄχι μόνο τώρα ποὺ εἴσθε παιδιά, ἀλλὰ κι' ἀφοῦ μεγαλώσετε.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

ΙΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Καε GOLOMBE
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'. (Συνέχεια)

Δὲν τῆς ἔλεγε τίποτα. Τῆς χάϊδευε μόνο ἐλάφρα τὸ κεφάλι.

Τέλος τὸ κακὸ μετριάσθηκε καὶ τότε ἡ κυρία Φανὴ τῆς μίλησε, τὴ ρώτησε:

— Τί ἔχεις, Μαρίκα μου; Πές μου τί ἔχεις, νὰ σὲ παρηγορήσω.

— Ἡ λύπη μου δὲν ἔχει παρηγοριά! φώναξε κλαίγοντας ἡ Μαρίκα· ἡ λύπη μου παρηγοριὰ δὲν ἔχει! Ἤμαρτον, κυρία μου Φανή, ἤμαρτον!.. Ὦ ἂν ξέρατε τί ἔκαμα, θὰ μὲ διώχνατε στὴ στιγμή, θὰ μοῦ λέγατε «ἔξω, παλιοκόριτσο!»

— Ὄχι! μπορεῖ νὰ τὄλεγα σ' ἕνα κορίτσι ποὺ θὰ τὄβλεπα ἀμετανόητο, ἂς ἦταν τὸ σφάλμα του καὶ μικρό· ἀλλὰ ποτὲ δὲ θὰ τὸ πῶ σ' ἕνα κορίτσι ποὺ κλαίει, μετανοεῖ καὶ λέει ἤμαρτον! Ἀπεναντίας θὰ τὸ παρηγορήσω, θὰ τὸ βοηθήσω νὰ διορθώσῃ τὸ κακὸ ποὺ ἔκαμε, ὅσο μεγάλο κι' ἂν εἶναι αὐτὸ τὸ κακό. Ἔλα, Μαρίκα μου, πές μου τί ἔκαμες, ὅσο νὰ πάῃ ἡ Αἰμιλία νὰ φωνάξῃ τὰ παιδιὰ ποὺ παίζουν στὴν αὐλή.

Καὶ λέγοντας αὐτά, ἡ κυρία Φανὴ ἔγνεψε τῆς Αἰμιλίας ποὺ κατάλαβε ἀμέσως κι' ἔγεινε ἀστραπή.

— Ἔλα, τώρα ποὺ εἴμαστε οἱ δυό μας, λέγε μου, Μαρίκα. Τί σοῦ συνέβη;

Ἡ Μαρίκα τῆς διηγήθηκε τότε ὅσα ξέρομε κι' ἀνακουφίσθηκε. Ἡ κυρία Φανὴ δὲν θέλησε νὰ μικρύνῃ τὸ σφάλμα της, νὰ τῆς παραστήσῃ πὼς δὲν ἦταν τίποτα σπουδαῖο ἂν περιφρόνησε κι' ἀρνήθηκε τὸ Γεροθωμά. Ὄχι, εἶχε κάνει κακά, πολὺ κακὰ μάλιστα. Τὸν καλὸν ἄνθρωπο, τὸν σὺ ργέτη της, ποὺ τόσα εἶχε κάνει γι' αὐτή, ποὺ τόσα εἶχε ὑποφέρει ἐξαιτίας της, δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν πικράνῃ ἔτσι. Τὸ μόνο καλὸ ἦταν ποὺ τὸ ἀναγνώριζε, ποὺ μετανοοῦσε γιὰ τὸ ἀσυγχώρητο σφάλμα της κι' ἦταν πρόθυμη νὰ τὸ διορθώσῃ.

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε λοιπὸν τώρα, τῆς εἶπε στὸ τέλος, τί πρέπει καὶ τί μπορεῖ νὰ γίνῃ. Ὅλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ διηγήθηκες, τὰ ξέρει ὁ πατέρας σου;

— Ὄχι ὅλα, τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ Μαρίκα. Δὲν ξέρει πὼς εἶπα «ὄχι» ὅταν μὲ ρώτησαν ἂν τὸν γνωρίζω. Ὦ, τώρα θὰ τοῦ τὸ πῶ καὶ θὰ τοῦ γυρέψω συχώρεση!

— Νὰ μὴ τοῦ πῇς τίποτα, Μαρίκα μου. Τὸ ξέρω πὼς αὐτὸ θὰ σοῦ ξαλάφρωνε τὴν καρδιά, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ τὸ κάνῃς. Ὁ καϊμένος ὁ γέρος θὰ πικραινόταν περισσότερο. Ὄχι, αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ μάθῃ ποτέ, ἀκοῦς, Μαρίκα μου; Τὸ ξέρω, τὸ μυστικὸ αὐτὸ θὰ σὲ στενοχωρῇ, θὰ θέλῃς νὰ τὸ φανερώσῃς, νὰ ξεθυμάνῃς· ἀλλὰ δὲν πειράζει· ἴσα-ἴσα ποὺ αὐτὸ θὰ σὲ κρατήσῃ νὰ μὴν τὸ ξανακάνῃς. Προσπάθησε τώρα, μ' ἄλλον τρόπο, νὰ κάμῃς τὸ Γεροθωμὰ νὰ ξεχάσῃ τὴν πίκρα ποὺ τοῦ προξένησες. Ἔτσι μόνο θὰ συχωρέσῃς καὶ σὺ τὸν ἑαυτό σου. Σκέψου καλὰ αὐτὰ ποὺ σοῦ εἶπα, μὴν κλαῖς πιὰ καὶ ξαναπιάσε τὸ ράψιμό σου.

Ἡ Μαρίκα συμμορφώθηκε. Κι' ὅταν ὁ Γεροθωμὰς ξαναπῆγε γιὰ νὰ τὴν πάρῃ, τὴ βρῆκε ἥσυχη καὶ πρόθυμη νὰ ὑποφέρῃ τὰ πάντα γι' ἀγάπη του. Κι' ἀνάποδα ἂν φοροῦσε τώρα ὁ γέρος τὸ ἐπανωφόρι του, ἡ Μαρίκα δὲ θὰ ντρεπόταν νὰ πηγαίνῃ κοντά του καὶ νὰ τοῦ κρατῇ μάλιστα καὶ τὸ χέρι. Τόσο πολὺ εἶχε συναισθανθῆ τὸ σφάλμα της καὶ τόσο πολὺ εἶχε μετανοήσει.

Ἀπέξω ὁ Γεροθωμὰς χτύπησε τὸ παράθυρο καὶ φώναξε:

— Μαρίκα! Μαρίκα! ἔλα νὰ πᾶμε!

Εὐθὺς ἡ κυρία Φανὴ ἄνοιξε τὴν πόρτα κι' ἔγνεψε στὸ Γεροθωμὰ νὰ μπῇ. Ἔπειτα τοῦ ἔδειξε τὴ Μαρίκα καὶ τοῦ εἶπε:

— Γεροθωμά, ἡ Μαρίκα λυπᾶται κατάκαρδα καὶ μετανοεῖ γιὰ κεῖνο ποὺ σοῦ εἶπε χθὲς βράδυ. Σὲ παρακαλεῖ, μὰ κι' ἐγὼ σὲ παρακαλῶ, νὰ τὴ συγχωρέσῃς, ἂν ὄχι τώρα εὐθύς, ἀλλὰ κατόπι... ἀργότερα... ὅταν ἰδῇς καὶ καταλάβῃς ὅτι θὰ τὸ ἀξίζει...

Μπά! ὁ καϊμένος ὁ Γεροθωμὰς ἤθελε νὰ τὴ συχωρέσῃ εὐθύς, τὴν ἴδια στιγμή.

— Ἤμαρτον, πατέρα! φιθύρισε ἡ Μαρίκα.

Ὁ Γεροθωμὰς τὴ σήκωσε τότε στὴν ἀγκαλιά του, τὴ φίλησε καὶ τῆς εἶπε:

— Κι' ἐγώ, Μαρίκα μου, ἔλεγα πὼς δὲ μ' ἀγαπᾶς πιά!..

Κι' ἡ φωνή του ἔτρεμε.

— Μαρίκα! αὖριο πάλι! φώναξε ἡ κυρία Φανὴ ἐνῷ ἔφευγε ἡ Μαρίκα, σφίγγοντας μὲ τὰ δυό της χέρια τὸ χέρι τοῦ γέρου της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.
Τὸ κακὸ γεννᾷ καλό.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν ἡ Μαρίκα ξαναπῆγε στῆς κυρίας Φανῆς, εἶδε μὲ ἀπορία στὸ τραπέζι ἕνα σωρὸ κουρελόπανα λογῆς-λογῆς καί, μέσα σ' ἕνα χάρτινο κουτί, ἀνοιχτό, ἕνα σωρὸ ξύλινες κούκλες.

— Ἀ! τ' εἶν' αὐτά; ἔκαμε.

— Θὰ σοῦ ἐξηγήσω, τῆς ἀποκρίθηκε ἡ κυρία Φανή. Ὡς τώρα, τὰ εἶχες ὅλα ἀπὸ τὸν ψυχοπατέρα σου. Μὰ εἶναι καιρὸς νἀρχίσῃς νὰ τὸν βοηθῇς λίγο καὶ σύ. Πῶς τότε ποὺ ἔκανες καὶ πουλοῦσες σκουπίτσες; Ἔ, τώρα θὰ κάμῃς κάτι καλύτερο. Εἶδες, τὰ φορέματά του παραπάλιωσαν, κι' ὄχι μόνο τὸν δείχνουν σὰ ζητιάνο, κουρελιάρη, παρὰ δὲν τὸν ζεσταίνουν πιά. Κι' ἔρχεται χειμώνας... Λοιπόν, ἐσὺ θὰ ἐργασθῇς ἀπὸ τώρα καὶ θὰ μαζέψῃς λεπτά, νὰ τοῦ ἀγοράσῃς ἕνα ζεστὸ ἐπανωφόρι γιὰ τὸ χειμώνα.

— Ὦ, τί χαρά μου, φώναξε ἡ Μαρίκα. Καὶ φορεσιὰ νὰ τοῦ ἀγοράσω, καὶ καπέλλο, καὶ παπούτσια, μακάρι! μὰ πῶς θὰ τὸ καταφέρω;

— Μ' αὐτὲς τὶς κούκλες. Θὰ σοῦ δείξω ἐγὼ πῶς νὰ τὶς ντύσῃς ὡραῖα. Δὲν εἶναι κανένα δύσκολο. Οἱ κούκλες στοιχίζουν μιὰ δραχμὴ ἢ δωδεκάδα. Τὸ ντύσιμό τους δὲν στοιχίζει παρὰ τὴν ἐργασία. Γιατὶ γίνεται μὲ ἄχρηστα κουρέλια. Γύρεψα ἀπὸ διάφορα σπίτια καὶ θὰ μοῦ δώσουν κι' ἄλλα. Βρῆκα κι' ἕνα ἔμπορο ποὺ θἀγοράζῃ τὶς κούκλες σου δεκαπέντε ὡς εἰκοσιπέντε λεπτὰ τὴ μία. Ὅσο καλύτερες εἶναι, τόσο πιὸ ἀκριβὰ θὰ τὶς πληρώνῃ. Κι' ἔτσι θὰ κερδίζῃς μιά, μιάμισι δραχμὴ τὴν ἡμέρα.

Τί καλά! Καταχαρούμενη, ἡ Μαρίκα ἄρπαξε μιὰ κούκλα, διάλεξε κι' ἕνα γαλάζιο κουρέλι κι' ἄρχισε ἀμέσως νὰ τὴ ντύνῃ. Ἀλήθεια, δὲν ἦταν δύσκολο. Μὲ λίγες ψαλλιδιές, μὲ λίγες καρφίτσες, μὲ λίγη κόλλα, κάπου-κάπου καὶ μὲ λίγες βελονιές, γίνεται ἡ φορεσιὰ τῆς κούκλας καὶ τελειώνει. Φτάνει νἄχῃ λίγο γούστο ἡ ράφτρα της.

Κι' ἡ Μαρίκα εἶχε πολύ. Μὲ τὰ κουρέλια ποὺ εἶχε, παίρνοντας μιὰ-μιὰ κούκλα, τὴν ἔντυνε στὴ στιγμὴ καὶ τὴ μεταμόρφωνε σὲ μαγείρισσα, σὲ καμαριέρα, σὲ μικρὴ μαθήτρια ἢ σὲ μεγάλη κυρία στολισμένη γιὰ ἐπισκέψεις ἢ γιὰ χορό.

Πρὶν χτυπήσῃ μεσημέρι, ἦταν ἕτοιμες δώδεκα κούκλες. Ἡ κυρία Φανὴ πῆρε τότε τὴ Μαρίκα καὶ τὴν πῆγε στὸν ἔμπορο ποὺ ἔμεινε πολὺ εὐχαριστημένος· γιατὶ ἡ ἐργασία ἦταν στερεὰ καὶ κομψή. Καὶ παρήγγειλε στὴ Μαρίκα νὰ τοῦ ντύσῃ ὅσες κούκλες μποροῦσε.

Ἡ κόρη τοῦ Γεροθωμὰ ἦταν ὅλη χαρά. Γιατὶ ντύνοντας κούκλες, θὰ μποροῦσε νὰ ντύσῃ καὶ τὸ γέρο της.

(Ἀκολουθεῖ)

«Ἤμαρτον, πατέρα!» (Σελ. 229, στ. 6'.)

«Ἡ Μαρίκα ἄρπαξε μιὰ κούκλα...» (Σελ. 229, στ. γ'.)

ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙΑ

Μέσα στὸν κῆπο τὰ μικρὰ
παίζουνε κοριτσάκια,
Μὲ ῥοῦζ ποδιές, μὲ μπλὲ ποδιὲς
μ' ὁλάσπρα φουστανάκια·
Μέσα στὸν κῆπο τὰ μικρὰ
κορίτσια ὡς τριγυρίζουν,
Πεταλουδίσσες μοιάζουνε
ποὺ σπάνθια φτερουγίζουν.

Μέσα στὰ καλοκαιρινὰ
λεπτά τους φουχαλάκια,
Σβέλτα πολὺ κι' ἀνάλαφρα
πηδοῦν τὸ κοριτσάκια·
—Πιτσιρικάκι, ὅμοια λεπτὸ
περκάλι ἁπλὰ ντυμένο,
Μαζί τους μὲς στὸν κῆπο αὐτὸ
πῶς θἄθελα νὰ μένω!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

['Αριθ. 'Εγκρ. 69]

Ξεπρόβαλε, ἤλιε, ἀπ' τὸ βουνὸ
τὸν κόσμο νὰ φωτίσῃς
καὶ στὴ θλιμμένη μου ψυχὴ
παρηγοριὰ νὰ χύσῃς.

Στὸ παραθύρι μου πουλιὰ
θἄρθοῦν νὰ φτερουγίσουν
καὶ στὴ σκληρὴ μου μονοξιὰ
γλυκὰ θὰ τραγουδήσουν.

'Αχ! νἄχα σὰν καὶ σᾶς φτερὰ
μαζί σας νὰ πετάξω,
καὶ στὸ νησὶ τὸνειρευτὸ
παντοτεινὰ νἀράξω,

Ποῦχει ποτάμια, ρεμματιές,
κήπους, χωράφια, ἀλάνια,
καὶ στὸ πυκνὰ τὰ δάση του
γλυκολαλοῦν τἀηδόνια....

Φαληρικὴ Ἀδρα

ΜΑΝΝΟΥΛΑ ΜΟΥ

['Αριθ. 'Εγκρ. 59]

Ἕνα δειλινὸ σ'ἔχασα γιὰ πάντα. "Ημουν μικρὴ τότες, τόσο μικρὴ καὶ δὲν ἔνιωθα τί θὰ πεῖ ἀρφάνια. Τώρα ποὺ μεγάλωσα, στὶς πιὸ δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς μου γέρνω κατεινὰ τὸ κεφάλι μπρὸς στὸ μεγάλο μαῦρο κάδρο σου. Τὰ μάτια μου συχνὰ βουρκωμένα ἀπαλοχαϊδέβουν τὸ γλυκό σου προσωπάκι καὶ τοῦ κάκου γυρέβουν νὰ χαροῦν ἕνα κρυφό σου χαμογέλιο. Ἐσὺ μένεις πάντα βουβή, ἀκούνητη. Γιατί,μαννούλα μου; Σκέψου τὰ ἕξη μου χρόνια, τὰ πιὸ ἐφτυχισμένα χρόνια τῆς ζωῆς μου, ποὺ στολίζονται ἀπὸ τὰ κάδιο σου, τὰ χαμογέλια σου, τὶς συμβουλές σου καὶ τὰ μαλώματα σου ποὖχαν τὴ γλύκα τοῦ χαδιοῦ κι' ἀφτά, καὶ δός μου τὴν συχώρεση ποὺ σοῦ γυρέβω γονατιστή.

Ναί, δὲν ἔκλαψα τότες, γιατὶ ἤμουν ἕνα τόσο δα μαρουδέλλι καὶ τἄπαιρνε ὅλ' ἀψήφιστα.

Μὰ κλαίγω τώρα ποὺ νιώθω πλέρια τὸ χαμό σου. Θυμᾶμαι τὴ μέρα κείνη, τὴν κακὴ μέρα, πὼς κάπιος βρέθηκε καὶ μἄρπαξε ἀπ' τὸ χέρι, τὴν ὥρα ποὺ προσπαθοῦσα σὲ μιὰ κόχη τῆς κάμαρας νὰ τυλίξω τὴν κούκλα μου μ'ἕνα μαῦρα πανί.

— "Ελα, μοῦπε, ἔλα νὰ φιλήσῃς τὴ μάννα σου! "Ηρθα σιμὰ σου λαχανιασμένη ἀπ' τὸ γρήγορο ἀνέβασμα τῆς σκάλας καὶ προσπαθοῦσα, κατώνταις στὶς μύτες τῶν ποδιῶν μου, νὰ σὲ ξεχωρίσω, μαννούλα μου, ἀπ' τὰ λούλουδα.

"Ενας σωρὸς ἀπ' ἀφτὰ ἔκρυβε τὸ προσωπάκι σου ποὺ οἱ ἀγαπημένοι σου εἶχαν στολίσει.

Καὶ μὲ σήκωσαν νὰ σὲ φιλήσω — θυμάσαι; — γιὰ στερνὴ φορά. Μόλις σἄγγιξα στὸ κούτελο. "Ησουν κρύα, παγωμένη. Μὰ δὲν ἔκλαψα. "Ισως κάπια τρεμούλα νὰ τἀραξε τὸ κορμάκι μου, γιατὶ κλωτσώντας πήδηξα ἀπ' τὴν ξένη ἀγκαλιά, τρέχοντας ὁλότσα στὸ γέρο-παππού, ποὺ σἄλλη κάμαρα κοίτονταν ἀσκάλευτος.

— Παππού, ψιθύρισα μὲ κόπο. 'Η μαμμὰ κοιμᾶται. Μὲ τὰ καλά της ὅμως παποῦτσια;

Καὶ γούρλωσα τὰ μάτια ἀπὸ ἀπορία...

— Πήγαινε νὰ παίξῃς, παιδάκι μου, μἀπάντησε κομψιαστά.

"Ἔπαιξα; Δὲ θυμᾶμαι. "Ολο τἀπόγεμα τὸ πέρασα σὲ ξένο σπίτι χωρὶς νὰ κλάψω.

Τὸ βράδυ-βράδυ μὲ πῆρε ὁ παπάκης ἀπ' τὸ χέρι καὶ γυρίζαμε σπίτι. Βουβοὶ κι' οἱ δυό. Τὰ μάτια του ἤτανε κόκκινα. Φαίνεται νἄχε κλάψει πολύ. Στὸ δρόμο κάποιο παιδάκι βρήκαμε μὲ λερωμένο φορεματάκι καὶ μουτράκι.

— Μπαμπάκα, εἶπα ξαφνικά, ἀφτὸ τὸ παιδάκι δὲν ἔχει μανούλα, ἔ;

—Περπάτα γρήγορα, μήν κρυώσεις, μἀπάντησε παρξέναα...

Καὶ δὲν ἔκλαψα τότες, μαννούλα μου, μὰ κλαίγω τώρα.

Ἰδανισμὸς

ΞΕΘΑΜΠΩΜΑ

['Αριθ. 'Εγκρ. 66]

Δυὸ τριαντάφυλλα πανέμορφα
μοῦ χαρίσανε καὶ τὰ καμάρωνα
μέσ' στ' ἀνθογυάλι.

Τὸ ἕνα, τὴν ἄλλη μέρα, μοῦ μαράθηκε. Τὸ μάθησα, κι' ἕνα μαῦρο σκουλήκι εἶδα νὰ φωλιάζει στῆς καρδιᾶς του τὸ βαθός.

Δήθη

ΦΥΛΑΚΗ

['Αριθ. 'Εγκρ. 67]

"Ενα βροχερὸ ἀπόγεμα τοῦ Νοέμβρη ἀνεβαίναμε, μιὰ παρέα ἀπὸ τρία - τέσσερα παιδιά, τὸ στενὸ δρομάκι ποὺ μέσα ἀπὸ μικρὲς καὶ βρώμικες καλύβες βγάζει στὶς φυλακὲς τοῦ 'Ἀπταυργίου.

"Ενας ἀπὸ μᾶς ἤταν ὁ γιὸς τοῦ διευθυντοῦ τῶν φυλακῶν.

Μόλις φτάσαμε, μπήκαμε ἀπ' τὴ μεγάλη εἴσοδο κι' ἕνας λοχίας μᾶς πῆρε γιὰ νὰ μᾶς σεργανίσῃ.

Μᾶς πῆγε σὲ πολλὰ μέρη καὶ σὲ μιὰ σάλα εἴδαμε γραμμένο μὲ μεγάλα γράμματα:

«Μηδενὶ συμφορὰν ἀνευδόσης· κοινὴ γὰρ ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον ἄδρατον.»

"Υστερα κατεβήκαμε στὰ κελλιά. "Εκαινε πολὺ σκοτάδι ἐκεῖ κάτω καὶ μεγάλη ὑγρασία.

Ἐαφνικά, μέσα ἀπ' τὰ σίδερα ἑνὸς παραθύρου, εἶδα ἕνα πρόσωπο ἀδύνατο, κιτρινιασμένο καὶ μαραμένο, ποὺ σοῦ προξενοῦσε φόβο μόλις τὸ κοίταζες! "Ηταν ἕνας κατάδικος...

Δυστυχισμένε ἄνθρωπε!.. Πόσα χρόνια ἄραγε σαπίζεις ἐδῶ μέσα;.. Πόσα χρόνια ἔχεις νὰ δῇς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου;.. νἀκούσῃς φωνὴ ἀνθρώπου;..

Μὲ ἔπιασε μιὰ ἀπερίγραπτη μελαγχολία, ἡ καρδιά μου σφίχτηκε καὶ ἤθελα νἀναπνεύσω καθαρὸ ἀέρα. "Α, μὰ θὰ προτιμοῦσα νὰ τουφεκιοῦθ' παρὰ νὰ καταντήσω σ' αὐτὴ τὴ θέση.

.... 'Αλήθεια· ὑπάρχει πιὸ μεγάλο καλὸ στὸν κόσμο ἀπ' τὴν ἐλευθερία;

Σκλαβωμένη Πατρίδα

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΚΙ' Ο ΤΣΙΓΓΟΥΝΗΣ

['Αριθ. 'Εγκρ. 62]

Μιὰ φορά, κάποιος πῆγε σἕνα ζωγράφο καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ τοῦ ζωγραφίσῃ τὴν Διάβαση τῆς 'Ερυθρᾶς Θάλασσας, δηλαδὴ τὸν Μωϋσῆ καὶ τοὺς 'Ισραηλίτες ποὺ περνοῦν καὶ τοὺς Αἰγυπτίους ποὺ πνίγονται.

— Πόσο θὰ στοιχίσῃ; ρωτᾷ.

— 500 δραχμές, λέει ὁ ζωγράφος.

— "Α μπὰ μπά, τὸ κάνεις μὲ 100;

Ὁ ζωγράφος δέχθηκε καὶ τοῦπε νὰ περάσῃ τὴν ἄλλη μέρα νὰ τὸ πάρῃ ἕτοιμο. Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ τσιγγούνης πῆγε νὰ πάρῃ τὴν εἰκόνα, ἀλλὰ δὲ βρῆκε παρὰ ἕνα κόκκινο χαρτί.

— Αὐτὸ εἶναι; ρωτᾷ ἔκπληκτος.

— Ναί, αὐτὸ εἶναι.

— Μὰ ποῦν' ὁ Μωϋσῆς κι' οἱ 'Ισραηλίται;

— Πέρασαν.

— Κι' οἱ Αἰγύπτιοι;

— Πνίγηκαν!

(Ἐκ τοῦ "Αγγλικοῦ) **Βάτος**

Η ΠΡΟΒΑΤΙΝΑ ΠΟΥ ΕΙΧΕ ΑΦΕΝΤΗ

['Αριθ. 'Εγκρ. 70]

Πάνω στὴν 'Οξιά, τὸ φθινόπωρο, ἕνας τσοπάνος ἔχασε μιὰ προβατίνα. Καὶ τὴν ἄνοιξη πῆγε κεῖ νὰ ψάξῃ γιὰ νὰ τὴ βρῇ.

Τὸν ἀπάντησαν δυὸ κυνηγοὶ καὶ τὸν ρώτησαν:

— Τί γυρεύεις ἐδῶ, πατροιώτη;

— Μιὰ προβατίνα, τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ τσοπάνος, ποὺ τὴν ἔχασα...

— Πότε;

— Τὸν περασμένο 'Οχτώβρη.

— Τί λές ἐκεῖ! Καὶ τώρα τόν 'Απρίλη ἤρθες νὰ τὴ βρῇς;

Κι' ὁ τσοπάνος:

— "Ω, τὸ ξέρω καλὰ πὼς ὕστερ' ἀπὸ τόσο καιρό, δὲ θὰ τὴ βρῶ. Τὸ κάνω ὅμως, γιὰ νὰ μὴν πῇ πὼς δὲν εἶχε ἀφέντη.

(Μίμηση) *"Ελλην*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Τάκη, τὰ δόντια σου ἀπὸ τί εἶναι ἔτσι μαῦρα;

— Σέρρο κι' ἐγώ; "Ισως ἀπὸ τὸν καφὲ ποὺ πίνω τὸ πρωί.

Γελασίνα

***

"Ενα μικρὸ χωριατόπουλο ἔχασε τὸ γαϊδούρι του καὶ φαίνεται εὐχαριστημένο.

— Μὰ χαίρεσαι; τὸ ρωτοῦν.

— Καὶ βέβαια, ἀπαντᾷ· γιατὶ γιὰ φαντάσου ἂν ἤμουν στὴ ράχη του· θὰ χανόμουν μαζί του κι' ἐγώ!

Κῦμα τοῦ Αἰγαίου

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

'Αθῆναι, 38 Εὐριπίδου τὴν 15 'Ιουνίου 1925

ΣΑΣ θυμίζω τὴν πρόταση τῆς *Νοικοκυρούλας*: "Οσοι θέλετε, ὅσοι μπορεῖτε, θὰ συνεφέρετε μιὰν αἴτησι στὸ Ὑπουργεῖο καὶ θὰ μοῦ τὴ στείλετε, καθαρογραμμένη, μὲ 5 δραχμές. "Εχετε καιρὸ ὡς τὸ τέλος Ἰουλίου.

Ὁ χῶρος, *Αἴα*, δὲν μοῦ ἐπιτρέπει πιὰ νὰ δημοσιεύω καὶ κριτικὴ τῶν δημοσιευομένων στὴ Σελίδα, εἰδεμὴ θἄλεπες τί μικρὲς ἐλλείψεις βρῆκα στὸ ποίημά σου καὶ γιατὶ ἀναγκάστηκα νἀλλάξω μερικά. Ἰδοὺ λοιπόν. Τὰ «Ἐνθύμια» σου τῶν ἐτῶν:

"Ἀνθη παλιὰ καὶ μαραμένα
Μέσ' σὲ βιβλία ἀφαπημένα
Ἀέρας κάμμιὰ σου εὐοδία,

Χρόνια καλὰ ἄλλα μοῦ θυμίσαν
Κι' ἐλπίδες τολμηρὲς γυρόσαν,
Ξανὰ μἀνάψαν τὴν καρδιά!

Ἀλλὰ «ἄνθη παλιὰ καὶ μαραμένα» δὲν πάει. "Αμα εἶναι παλιά, θἄναι ἀφαδίστως καὶ μαραμένα. Τὸ πολὺ - πολὺ θὰ μποροῦσε νὰ σταθῇ ἀσύνδετο, μὲ δυὸ ἐπίθετα κατ' ἐπίταση: «ἄνθη παλιὰ, μαραμένα». Χρειαζόταν ὅμως καὶ τὸ «καὶ» ὡς μιὰ συλλαβή, κι' αὐτὸ τὰ χαλοῦσε ὅλα. "Ἔπρεπε νὰ διορθωθῇ. Καὶ θυμήθηκα πὼς τἄνθη μέσα στὰ βιβλία, τἀναμνηστικά, τὰ πατοῦν, κι' εἶπα: «"Ἀνθη παλιὰ καὶ πατημένα—μέσ' σὲ βιβλία ἀγαπημένα...» Πραγματικό, μοῦ φαίνεται, κι' ὡραῖο. "Ἐπίσης στὴ δεύτερη στροφὴ μοῦ τὰ χαλοῦσε ἐκεῖνο τὸ «χρόνια καλὰ ἄλλα»... "Οπως νὰ τὄλεγες, ἢ «καλ' ἄλλα» ἢ «καλὰ-ἄλλα», πάντα σχηματιζόταν κάτι κακόφωνο, ἄμουσο, ἀκατάληπτο, σὰν ἰνδιάνικη λέξη: *καλάλλα*. Καὶ γιὰ νὰ λείψῃ κι' αὐτό, εἶπα:

Χρόνια παλιὰ, ὡραῖα μοῦ θυμίσαν

ἀδιάφορο,—μακρὺ τὸ κακό,—ἄνθοχρεώθηκα νἀδξήσω κατὰ μία συλλαβή τοὺς δυὸ ἀντίστοιχους στίχους τῆς δεύτερης στροφῆς, γιὰ νἀποφύγω πάλι τὸ παρακάτω ἀσύνδετο, ἀσχημο στὸ τέλος; ποὺ μποροῦσε νὰ διορθωθῇ κι' ἔτσι:

κι' ἐλπίδες τολμηρὲς γυρόσαν
που μοῦ ξανάψαν τὴν καρδιά,

ἂν δὲν ἤταν ἡ προσθήκη τῆς συλλαβῆς ἐκείνης στὸν πρῶτο στίχο ποὺ ἔπρεπε νὰ τὴν ἔχῃ κι' ὁ τρίτος. Καὶ εἶπα:

Καὶ μοῦ ἀνάψαν πάλι τὴν καρδιά.

Τί νὰ γίνῃ! Σ' αὐτὰ τὰ μικρὰ διορθώματα, ποὺ ἀναγκάζομαι κάποτε νὰ κάνω σ' ἕνα ὡραῖο ποίημα, γιὰ νὰ γίνῃ ὡραιότερο, ὄχι ὅμως καὶ τέλειο, κάποτε ἐφαρμόζεται τὸ ρητὸ «ἐκ δύο κακῶν τὸ μὴ χεῖρον». Ὁποιοδήποτε, πιστεύω ὅτι ὁ *Αἴας* μένει εὐχαριστημένος: γιὰ νὰ κάμῃ αὐτὲς τὶς παρατηρήσεις, χρήσιμες σ' ὅλους, δημοσίευσα καὶ τὸ ποίημά του ὅπως τὸ εἶχε στείλει κι' ὅπως τὸ ἤθελε.

"Οχι, *Ἀριομαρί*, μὴ φοβᾶσαι: ὁ χρόνος αὐτὸς δὲν θὰ εἶναι ὁ τελευταῖός μου. Τὸ εἶπα σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ βρέθηκα στὸ βίλημα ἢ νἀδξήσω τὴ συνδρομή ἢ νὰ σταματήσω τὴν ἔκδοσή μου. 'Αλλ' ἀφοῦ οἱ φίλοι μου, σὰν κατὰ σένα ὅλοι, δέχθηκαν μὲ τόση προθυμία τὴν αὔξηση, πάει μιά, δὲν θὰ σταματήσω ποτέ. Σοῦ ἔστειλα τὰ τετράδια ποὺ παρήγγειλες.

"Αχ, *Πόλη*, σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Πρὸ ὀλίγου ἐδημοσίευσα ἕνα διάλογο τοῦ κ. Ξενοπούλου κι' ἐλπίζω νὰ δημοσιεύσω καὶ καμμιὰ κωμῳδίτσα δική του, 'Η θεά σου ἡ σασκάλισα ἔτσι δίκιο καὶ γούστο: ἀτὰ β.βλιοπωλεῖα δὲν βρίσκει κανεὶς τέτοια πράγματα τῆς προκοπῆς. Ὡς τοῦ χρόνου δίως ὁ κ. Ξενόπουλος θὰ μαζέψῃ σ' ἕνα μεγάλο τόμο ὅσα θεατρικὰ ἔργα ἔχει γράψει γιὰ παιδιά. Πρὸς τὸ παρόν, καλύτερα νὰ φέχνῃ κανεὶς σὲ παλιοὺς μου τόμους. Στὴν ἐρώτησή σου ναί, νὰ τὶς πρατήσῃς.

Σοῦ εὐχομαι, *"Δήτητε "Ἕλλην*, νἀποκτήσῃς μιὰ μεγάλη περιουσία καὶ νὰ μείνῃς μὲ τὶς ἰδέες ποὺ ἔχεις σήμερα γιὰ τὸν πλοῦτο, ὥστε νὰ τὸν μεταχειριοθῇς μόνο γιὰ τὸ καλὸ τῶν ἀνθρώπων. Εἶδα καὶ τὴν ὑποδοχὴ ποὺ ἔκαμε ἡ Σπάρτη στοὺς τρεῖς νεαροὺς νικητὰς τῶν Μεσσηνιακῶν ἀγώνων, μιὰ ὑποδοχὴ ποὺ σοῦ θύμισε τὴν ἀρχαιότητα. Εὖγε στὰ καλὰ παιδιά· ἀλλὰ εὖγε καὶ στὶς ἀρχές καὶ στοὺς κατοίκους τῆς πόλης σας, ποὺ ἤξεραν νὰ τὰ τιμήσουν ὅπως τοὺς ἄξιζε!

Νὰ σοῦ ζήσῃ κι' ἡ τετάρτη σου νεογέννητη ἀδελφούλα, *Νεφελιδόης Ψυχή*, ποὺ σ' ἔκαμε νὰ σκεφθῇς μὲ τόση χαρὰ —ἀμ' ἐγώ;— ὅτι εἶκοσι ἀκόμα χρόνια θὰ μπαίνω ἀτὸ σπίτι σας. Εὐχαριστῶ κι' τὸν καλὸ σου μπαμπὰ ποὺ εἶπε ὅτι, ἀφοῦ σήμερα ἡ τιμὴ ὅλων τῶν πραγμάτων ἐδεκαεξαπλασιάσθη, κι' ἡ συνδρομή μου, ποὺ προπολεμικῶς ἤταν 8 δραχμές, ἔπρεπε νὰ γίνῃ τουλάχιστο 80 δραχμές, ἂν ὄχι κι' 100. Κι' ἐπρόσθεσε: «Μιὰ αἰωνόβια Διάπλαση ἀξίζει ἑκατὸ δραχμὲς τὸ χρόνο, τὴ στιγμὴ ποὺ κάτι περιοδικάκια ἡμερόβια κτὶ μὲ ἀνάξια λόγου ὅλη ἔχουν πενήντα δραχμὲς συνδρομή.»

Χαριτωμένο τὸ γράμμα σου, *Γλυκειὰ Πατρίδα*, μ' αὐτὰ τὰ ἐξοχικὰ καὶ προπάντων τὰ κυνηγετικὰ καὶ τὰ διαπλασιακά σου. Ἀντιγράφω *ἐδῶ τὰ τελευταῖα*: «Αὐτὸν τὸν καιρὸ ὁ ἀδελφός μου δὲν μοῦ ἔστειλε τὰ φυλλάδιά μου καὶ δὲν ἔξερα καθόλου τί γίνεται στὸν κύκλο μας καὶ, περίεργο, μοῦ φαίνεται πὼς ἔμαι χαμένη ἀπ' τὸν κόσμο, πὼς κάτι συμβαίνει καὶ δὲν τὸ ἔξερα. Πῶς νὰ ἐκφράσω αὐτὸ ποὺ αἰσθάνομαι!.. Ἐδῶ σ' ὁποιον κι' ἂν μίλησα γιὰ Διάπλαση, ἄκουσα ὅλο καλά. "Ὅλοι μοῦ λένε: Τὸ ξέρουμε αὐτὸ τὸ περιοδικό. Εἶναι ἴσως τὸ καλύτερο ποὺ ὑπάρχει. Κι' ἐγὼ χαίρομαι, δὲ φαντάζεσαι πόσο!..» Ἐ, φανταζομαι!

Πολὺ μοῦ ἄρεσε τὸ πρῶτο σου γράμμα, *Πράσινε Παλιάτσε*, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θἀναδειχθῇς ἀπὸ τὶς καλύτερες φίλες μου, μὲ τόση ἀνάπτυξη καὶ τόσο ζῆλο ποὺ ἔχεις. Εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὴν ἵδρυση τοῦ Σελλόγου τῶν «Τεσσάρων Παλιάτσων» καὶ περιμένω ἀπ' αὐτὸν πολλά. Ναί, ἀπάντησα στὴ *Μικρὴ* "Εσωφυκιότισσα ὅτι δὲν μεταδιδέζονται τὰ ἐξωπαθήματα· ἀλλὰ δὲν ἤταν καὶ τίποτα σπουδαῖο ἂν δὲν προσέξατε στὴ σχετικὴ διάταξη καὶ ζητήσατε κάτι ποὺ ἀπαγορεύει ὁ Ὀδηγός. Ἀπὸ τέτοια καθέμερα!

Αὐτὸ εἶν' ἕνα πολὺ σπουδαῖο ζήτημα, *Ἰδανισμέ*: ἂν δηλαδὴ οἱ γραμματικοὶ κι' οἱ λοιποὶ ἐπιστημονικοὶ *ὅροι* πρέπει νἀλλαχθοῦν στὴ δημοτικὴ γλῶσσα ἢ νὰ μείνουν οἱ ἴδιοι τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς καθαρεύουσας μὲ δημοτικὸ μόνο τύπο. Π: χ: τὸ *φωνήεντο* (φωνῆεν). Ὁ κ. Φιλήντας, ὁ ἔξοχος γραμματικός, ἔχει τὴν ἰδέα πὼς πρέπει νἀντικατασταθοῦν ὅλα. Ἐπίσης κι' ὁ Ψυχάρης. Ἄλλοι ὅμως, ὅπως ὁ κ. Τριανταφυλλίδης, ἀναγνωρισμένος κι' αὐτὸς δημοτικιστὴς ἐπιστήμονας, εἶναι πιὸ συντηρητικὸς στὴν ὁρολογία. Ποιά γνώμη θἀ ἐπικρατήσῃ; Δὲν τὸ ξέρω. Ξέρω μόνο πὼς δὲν πρέπει νὰ γελοῦν οἱ φωτισμένοι μὲ τὶς δοκιμὲς αὐτῶν τῶν ἐπιστημόνων, ὅσο παράξενες κι' ἂν τοὺς φαίνονται. Ἂς γελοῦν μόνο οἱ ἀνίδεοι, οἱ ἀμαθεῖς, εἰ ἀνίκανοι νὰ ἴδοῦν τὸν ἀνώτερο σκοπό.

"Ἐστειλα, *Μαρουσιωτάκι*, ὅ,τι ἐζήτησες καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Στὸ Μαρούσι δὲν ἔχω παρὰ μόνο 14 συνδρομητές, ὥστε ἔχεις κἀρὸ στἀλίο ἐξοπαθήματος καὶ μάλιστα τώρα μὲ τὴν πολεμοσμίλα. Σὰ ποὺ τὰ ξέρεις τόσο καλά, λέγε τοὺς πόσα μαθαίνει καὶ πόσο ἀφελεῖται κανεὶς ἀπ' τὸ περιοδικό μας. Λέγε τοὺς ἀκόμα καὶ τὸ περιστατικό σου, ὅτι δηλ. ὁ καθηγητὴς σᾶς ἔβαλε ἔκθεση τὴν ἄλωση τῆς Βαστίλλης καὶ οὐ τὴν ἤξερες νεράκι, γιατ' εἶχες διαβάσει σὲ κάποιο τόμο μου τὸ ἱστορικὸ μυθιστόρημα «Ὁ Μικρὸς Τζόκεϋ», καὶ τὴν ἔγραψες τόσο καλά, ὥστε ὁ κ. καθηγητὴς, «ἕνας παράξενος, ποὺ τὰ θέλει ὅλα μὲ τὸ νι καὶ μὲ τὸ σίγμα», σοῦ ἔβαλε 10, ποὺ καμμιὰ ἄλλη στὴν τάξη δὲν τὸ εἶχε πάρει!

Μαθαίνω μὲ χαρά, «Διαπλασοπούλα» μου *Τριανταφυλλένια* — (τὴ λέω ἔτσι, γιατὶ ἔτσι τὄχει τυπωμένο στὸ μπιλλιέτο της: *Τριανταφυλλένια, Διαπλασοπούλα*) — ὅτι ἑτοιμάζεις καὶ δεύτερο Λαχεῖο γιὰ τὸ *Μνημεῖο* τοῦ *Πολέμη*, ἔχοντας αὐτὴ τὴ φορὰ δεξῖ σου χέρι τὴν καλή μας *Μάγισσα*. Ἐλπίζω ἀκόμα ὅτι κι' ἄλλα Διαπλασοπουλα θἀθελήσουν νὰ σὲ βοηθήσουν γιὰ τὸ σκοπό, ἄρα μάθουν μάλιστα ὅτι κἄθε λαχνὸς ἔχει δόξιμη δραχμὲς καὶ δίνει δικαίωμα σὲ 25 δῶρα μέχρι 40 δραχ. ἀξίας τὸ ἕνα.—"Οποιος θέλει λοιπόν, ἂς γράψει ἀπευθείας: «Δίδα 'Ἑλένην Ρέτ, Χίον». Ἡ κλήρωσις θὰ γίνῃ τὴν 19 Ἰουλίου

Ὡραῖας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Βενετοσπούλα, Φίλανθος, Βόρειον Σέλας* (μόνο 2,10), *Δέλια, Δαφνοστεφὴς Ὀλυμπιονίκης, Τέρων-Δήμος* καὶ *Ἑφίλον 'Ασπελέκητον*. Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες τους καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλὰ τῶν λόγια.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Χωρὶς τίτλο» καὶ «Στὸ Σάλόν τῆς Διαπλάσεως» τοῦ *Ζιζανίου* Λογοταίγνια μὲ τὰ ψευδώνυμα, ποὺ μόνο δυὸ-τρία εἶναι νόστιμα. Τἄλλα κοινὰ καὶ μερικὰ χοντρά. Κι' ὕστερ' ἀπὸ τὸ «Γράμμα στὸ 'Αγριολοδόο» θἄταν... πλεονασμός.—«Ὁ Βρυκόλακας» τοῦ *Φουλιοῦ*. Ὡραῖο τὸ θέμα, ἀλλὰ ἡ γλῶσσα καὶ τὸ ὕφος ἀταίριαστα. "Αν μποροῦσε νὰ τὸ ξαναγράψῃ πιὸ ἁπλά, πιὸ λιτά...

Στὴν 'Ἐκκλησιὰ» τοῦ *'Αποβρο χάρη*. Τὸ «Σοφὰ ὄρθοι» τόχουν γράψει πολλὲς φορές. Μόνο τὸ τελευταῖο, μὲ τοὺς «βούλους», θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ ἕνα καλὸ Παιδικὸ Ἀνεθμα.—«Μιὰ παράδοση γιὰ τὸ Τριανταφύλλο» τῆς *Μαργαρίτας*. Τὸ ἔλαβα σ' ἕνα παλιόχαρτο φαγωμένο καὶ σχισμένο. Θἔπρεπε νὰ τὸ ἀντιγράψω. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εὐκαιρῶ, παρακαλῶ τὴ *Μαργαρίτα* νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλῃ καθαρογραμμένο καὶ βιορθωμένο ἀπὸ μερικὲς ἑλληνικούρες, ποὺ τῆς ξέφυγαν στὴν ἁπλὴ κι' ὡραία της μετάφραση.—«Σὰν ἰοιδωτὲς γραμμὲς» τοῦ *Σκλαβωμένου "Ηρωος*. Δὲν εἶναι ἀσχημο τὸ ποίημα, ἀλλὰ πολὺ ἐκτενὲς, μὲ πολλοὺς κι' ἀνωφόρους πλατυασμούς. Π: χ:

Πνιγμένοι μέσ' στὸ ὄρφανα
Ποὺ οἱ ἴδιοι ἀναδίνουν
Καὶ πού στὴ γύρω ἀπιόσφαιρα
Μὲ ἀφθονία χύνουν...

Οἱ δυὸ αὐτοὶ δεκαπεντασύλλαβοι μποροῦσαν νὰ εἶναι ἕνας, ἔτσι:

Πνιγμένοι μέσ' στὸ ὄρφανα
Ποὺ ἄφθονο ἀναδίνουν...

Τἄλλα δὲν εἶναι περιττὰ καὶ δὲ φαίνεται πὼς μπῆκαν γιὰ νὰ γίνῃ ἡ διοιοκαταληξία μὲ τὸ *χύνουν*; 'Επίσης:

Μ' ἀκόμα, ἀκόμα ἡ νυχιὰ
ἡ ἀσκωση δὲ φεύγει
Κι' ὁ 'Ἥλιος ὁ ζωόγονος
Ἀργεῖ πολὺ νὰ ἔβγῃ...

Ὁ δεύτερος στίχος πλεονάζει, ἀφοῦ μάλιστα παραπένω ἀναφέρεται πὼς οἱ μενεξέδες περιμένουν μιὰν ἀχτίδα τοῦ ἡλιου. "Αν μποροῦσε νὰ διορθωθῇ ὅλο τὸ ποίημα ἔτσι, νὰ πυκνώσῃ, θὰ γινότανε ἴσως καλό.—«Η Θάλασσα» τῆς *Δέας*. Πολὺ ἀτεχνοι στίχοι. 'Ἐνῷ στὸ πρωτότυπο (εἶναι, λέει, τοῦ Οὐγγώ) θἄταν τόσο ὡραῖοι!—«Γέλα, παλιάτσο» τοῦ *Σανθοῦ Βιολιστοῦ*. Γιὰ παιδὶ δώδεκα χρονῶν, τὸ ποίημα αὐτὸ εἶναι κάτι τί καί, ἂν ἤταν συντομότερο, θὰ τὸ ἐνέκρινα γιὰ ἀνθίρρυση. Τώρα δὲν μπορῶ. Καὶ περιεύκω νὰ γράψῃ ἄλλο, καλύτερο, ὁ μικρὸς ποιητής.—«Τὸ παράπονό μου» τῆς *Νάδιας*. Καλὸ τὸ θέμα, κι' οἱ ἰδέες κι' οἱ εἰκόνες. Ἀλλὰ τὸ ὕφος ἄτεχνο. "Οταν γράφῃ κανεὶς, πρέπει πρῶτα-πρῶτα νὰ ξέρῃ «νὰ στρογγυλεύῃ μιὰ περίοδο» καθὼς λένε. «Καθισμένη στὴν ἀκρογιαλιά, ἄφησα τὸ νοῦ μου νὰ φτερουγίσῃ τόσο μακριά, ὅσο καὶ τὰ νερὰ τῆς θάλασσας ποὺ κείνῃ τὴ στιγμὴ ἐχρυσώνοντο ἀπὸ τὶς τελευταῖες ἀχτίδες τοῦ ἡλιοῦ ποὺ ἀπλωνόντανε σὲ χίλιες δυὸ ἀποχρώσεις καὶ ζωγραφίζανε τὰ γύρω μὲ κάτι ἀμίμητες πινελιές, παρουσιάζοντας ἔτσι μιὰ φαντασμαγορικὴ ζωγραφιά...» Ἔ, λοιπόν, αὐτὴ ἡ περίοδος δὲν εἶναι καθόλου στρογγυλή, καθόλου τεχνική. Ἔχει περισσότερες «παρεμπίπτουσες» ἀπ' ὅσες σηκώνει. Καὶ νά,—γιὰ νὰ μαθαίνετε λίγο ὄφος,—πῶς τὰ ἴδια αὐτὰ πράγματα θὰ τἄλεγε ἕνας πιὸ τεχνίτης πεζογράφος: «Καθισμένη στὴν ἀκρογιαλιά, ἄφνω τὸ νοῦ μου νὰ φτερουγίζῃ τόσο μακριά, ὅσο ἔφτανε μπροστά μου κι' ἡ θάλασσα. Τὴν ὥρα ἐκείνη, τὰ νερὰ τῆς χρυσωνόνταν ἀπὸ τὶς τελευταῖες ἀχτίδες τοῦ ἡλιου ποὺ, ἀναλυόμενες σὲ χίλιες δυὸ ἀποχρώσεις, βἄφανε τὰ γύρω μὲ κάτι ἀμίμητες πινελιές καὶ παρουσιάζαν ἔτσι μιὰ φαντασμαγορικὴ ζωγραφιά.» Βλέπετε ὅλη τὴ διαφορά; 'Ἀφίνω τώρα ὅτι ἐκεῖνο τὸ «ἔβφανε» ποὺ ἔβαλα ἀντὶ τοῦ «ζωγραφίζανε» γιατὶ δὲν πήγαινε τοσο, μποροῦ-ε νὰ γίνῃ καὶ «σκορπίζανε» ἢ «ρίχνανε» ἢ κάτι τέτοιο, κι' ἄλλα ἀκόμη νἀλλάξουν στὸ κάποιο Κ. λίγο κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: "Ἑλλη τοῦ *Φρίξου, κ. (ΕΜ). Μπρίν, κ. (βρέστε μα).*

Η Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Κωνστ. Ι. Μαρκῆν* (κι' ἐγὼ χαίρω πολὺ καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· σοῦ ἔστειλα τὸ φύλλο· ναί, κάποιος τὄχει αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο·) *Ἀτρόμητον* (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· ἀλλὰ γιατὶ τὸ γράμμα σου συστημένο, ἀφοῦ δὲν εἶχε μέσα λεπτά;

παρὰ πολὺ γιὰ ὅλα κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς τώρα σχνά!) *Ἀλληστιν* (κι' ἀπὸ σένα τώρα περιμένω νὰ μὴν ξανακάνῃς πάλι ἕνα μῆνα . . .) *Ἀγρίμι* (καὶ τὸ γράμμα σου ὡραῖο καὶ τὰ Π. Πνεύματα, εὖγε!) *Τάνιαν* (τὴν ἔστειλα') *Νάνν Φαληρικὴν Αὔραν* (ἐμπρὸς λοιπόν, προσπάθησε!) *Δάμωνα* (καὶ τοῦ ἄλλου ψευδωνύμου τὴν 30 Νοεμβρίου θὰ λήξῃ ἡ ἰσχύς!) *Ρδίναν* (σὲ συγχαίρω γιὰ τὸ βραβεῖο τῆς Γυμναστικῆς, μπράβο! πές τῆς ἀδελφῆς σου ὅτι τὴν περιμένω!) *Εὔστρ. Παξινόν*, *Ἀτροπον* κτλ. κτλ.

Παγευτικὸν Κόλπον, *Μαμζὲλ Νιτοὺς* (ἑστειλα).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *14 Ἰουνίου*, θὰ ἀπαντήσω στὸ ἑρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 221ου Διαγωνισμοῦ
Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 20 Αὐγούστου.

435. Ἀνάγραμμα

Σὺ πρῶτο βλέπεις ...ω
Παχὺ καὶ βρωμερό·
Στὸ δεύτερο μου ἀρχαῖον
Αἰγύπτιο θεό.
Κι' αὐτὰ τὰ δυὸ μονάχα
Δεμένα σχηματίζουν,
Φυτὸ μὲ μικροὺς σπόρους
Ποὺ τρώγονται κι' ἀξίζουν.

Ἠλιοτροπιὼν

436. Συλλαβόγριφος

Ὁ ψαρὰς μὲ κόπο μᾶς τὸ πιάνει
Καὶ τὸ βάζουμε ἀμέσως στὸ τη-
γάνι.
Μὰ ὁ λύκης εὔκολα τὸ φτιάνει:
Τρία γράμματα νὰ ἑνώσῃ φιάνει.

Τριανταφυλλένια

437. Μεταγραμματισμὸς

Βγάζεις Ρῶ καὶ βαζεις Βῆτα
Κι' ἀπὸ μέρος λόγου, λῦτα,
Τὰ δυὸ πόδια σου κινεῖς
Μὰ καὶ λόγον ἐκφωνεῖς.

Ἐθνικὴ Πίστις

438. Ἀναγραμματισμὸς

Τόπο! τόπο καὶ γιὰ μένα
Γιατὶ ἔρχομαι μ' ὁρμὴ
Κι' ἂν πετύχω καὶ κανένα,
Θὰ πεθάνῃ στὴ στιγμή.
Μὰ κουνᾶς τὰ γράμματά μου;
Ἰδὲς τί μεταβολή:
Παρατῶ τὰ θύματά μου
Κι' εἶμαι ἐγὼ πιά... ἡ ζωή!

Ἀρχιδιάβολος

439. Δικτυωτὸν

* * * * * * * =Βασίλισσα τῶν [Θηβῶν
* * * * * * * =Καλύπτει.
* * * * * * * =Κρητὴς Ἑβρ-
* * * * * * * =Μυθικ. ἥρως.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ζιζάνιον τῶν Πατρῶν

440. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 2 7 8	=Νῆσος.
2 3 3 4 1	=Χῶμα.
3 2 6 5 2	=Γυνὴ τῆς Γραφῆς
4 6 5 6 4 1	=Ὥρα τῆς ἡμέρας
5 6 2 7 8	=Χώρα.
6 8 3 2	=Λέξις.
7 2 1 4 1	=Νῆσος.
8 6 2	=Θεά.

Γαλαξίας

441. Ἀριθμητικὴ διὰ λέξεων

Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος—χυμὸς καρποῦ = Ἐπίρρημα + (Τοῦρκος τιτλοῦχος — Ἀντωνυμία τῆς κοινῆς =) Ἐπίθετον + (Πόλις τῆς Ρουμανίας — Ἱερὰ ἀκρόπολις—) Ἄνθη. Ἄθροισμα ὑπολοίπων: Διάσημος γυνὴ τῆς ἀρχαιότητος.

Βοῦμος

442. Ποικίλη Ἀκροστιχὶς μετὰ Φύρδην-Μίγδην.

Τὰ *δύο πρῶτα* γράμματα τῆς πρώτης, τρίτης καὶ πέμπτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων καὶ τὰ *δύο τελικὰ* τῆς δευτέρας, τετάρτης καὶ ἕκτης, κατὰ σειράν, ἀποτελοῦν Φύρδην - Μίγδην τοῦ τύπου:

******_******

τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:

1, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 2, Διστυχὴς βασίλισσα τῆς Γαλλίας· 3, Βασιλεὺς τῆς Τροίας· 4, Πόλις τῆς Πελοποννήσου· 5, Ἔντομον φθοροποιόν· 6, Βασιλεὺς τῶν Ἑβραίων καὶ προφήτης.

Καμένη Σμύρνη

443. Μικτὸν

* - λγ - ωο - δνζ - ω - θ

Φαίδων Α. Ἀλεξανδρίδης

444. Γρίφος

Τ Τὰ ὑκέστη ὁ Χριστὸς στὸν Γαλγοθᾶν.	α α α α α α α α α α	Τὰ μανθάνει ὁ μαθητὴς στὸ Σχολεῖον.

Φιόρης Λεβάντες

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

445. Sans Voyelles

*-grnds-mx-ls-grnds-rmds

Ἄσπρος Ἀράπης

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλ. 14

210. Ἀξίνη (αἶξ = ἀξί, νῖ.) — 211. Πίθηκος (πῖ, θῆ, Κῶς.) — 212. Μυία-μία.

213. Σ
ΣΟΛ
ΣΟΛΩΝ
ΦΙΛΩΤΑΣ
ΑΡΣΕΝΙΚΟΝ

214. ΠΥΓΜΑΛΙΩΝ (ὕαινα, Γαλλία, μυία, Ἀμαλία, Λαμία, Ἰωνία, ὦα, νάμα.) — 215-219. Διὰ τοῦ Γ: *γόνος, ἀγών, γύρος, ἀγρός, γάτος.* - 220. ΒΡΙΑΡΕΩΣ-ΑΜΑΛΘΕΙΑ (ΒρΑσίδας, ΡώΜη, ΙκΑρία, Ἀγλαόπη, ΡώΘων, Ἐλευσίς, Ὠρίων, ΣιΑμ.)—221. Σοφία μόνον κτημάτων ἀθάνατον.—222. *Μὲ ἀγωνία περιμένω τὴ Διάπλασι.* (μὲ α γωνία, περὶ μὲν ὅτι, διὰ πλ ἄσσοι.)

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται να δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ Γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5. διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ κοῦλ λέξεις μὲ ἀκριβὰ στοιχεῖα δρ. 6, (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ κλάγια δὲ στοιχεῖα λεπ. 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δραχ. 1. Ὁ χωριστὸς στίχος δραχμὴ 3. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΕ'—801)

Μενεξεδένια, Βιολέττα, ἀνταλλάσσουμε ἕνα τετραδιάκι; Στεῖλατε: Ε. Καλλιπολίτου, *Κανιά.*

Μαγεμένη Φλογέρα

(ΚΕ—802)

Ἀπάχησα, *Κωνσταντέ, Κρινάκι, Κάρμεν, Ἰνδέανα, Θαλασσογέννητη*, τιμὴ μας ἐὰν στεῖλατε ἕνα τετραδιάκι σας στὴν κάθε μία ξεχωριστά. Δ)σις μας: (ΚΕ—660). — *Ἀργυρὲ Σελήνη, Δολότα, Μάρβελ.*

(ΚΕ'—803)

Τέλος κάντων παύσεις... ἀναπνέομεν... Συγγνώμην γιὰ τὴν ἀργοπορίαν τῶν ἀπαντήσεων ἔνεκα ὁ λόγος τὰ μαθήματα. Τώρ ἐλεύθερος... Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια, κάρτες μὲ ὅλους.—ΟΡΜΗΝΙΚΟΣ ΕΥΡΩΤΑΣ

(ΚΕ'—804)

Ἀφισσινές, πόσο θὰ μὲ εὐχαριστοῦσε ἕνα τετραδιάκι σας. Στεῖλτε στὴ Δ)σιν (ΚΕ—532). Πρόσμ νοντας.

ΟΡΜΗΝΙΚΟΣ ΕΥΡΩΤΑΣ

(ΚΕ'—805)

Ἀπὸ μέσ' ἀπ' τὸ κελλὶ τῆς σκλαβωσύνης μου, στέλλω ἕνα λαχταριστὸ χαιρετισμό, στὴ Σκλαβωσύνη — Ἐλευθερία — μου.

ΠΡΙΖΟΝΙΕΡ

(ΚΕ'—806)

«ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΡΙΩΝ ΠΙΕΡΟΤΩΝ»

ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ, ΑΛΚΗ ΦΑΩΡΙΑ, ΜΠΟΕΜ, ΡΟΥΜΠΕΝΣ, ΣΕΚΕΛΙΝΑ, ΙΔΑΝΙΣΜΕ, ΑΡΑΠΑΚΙ, ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΝΙΑ, ΝΑΙΟΓΕΝΝΗΤΗ, ΠΑΝΕ ΧΕΙΜΑΡΡΙΩΤΗ, ΡΟΔΑΛΑΝ ΑΥΓΟΥΣΑ, ΜΝΑΛΒΙΑ, ΟΝΕΙΡΟΠΛΕΚΤΡΑ. ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΣΑΡΙΑ, ΦΙΟΡΗ ΛΕΒΑΝΤΕ, Στεῖλτε μιὰ καρτούλα στὸ Διαγωνισμό μας (ΚΕ—708) γιὰ θύμηση. Νὰ τὴν περιμένουμε;

(ΚΕ'—807)

«ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΡΙΩΝ ΠΙΕΡΟΤΩΝ»

Παλιάτσιδες, εἴμαστε τρεῖς ἀργότερον... Ἄουα! α! α!

(ΚΕ'—808)

Νιόβγαλτο *Τριανταφύλλο*. Πόσο μακρυὰ βρίσκεσαι ἀπ' τὴν ἀλήθεια, δυστυχῶς γιὰ μένα! Ἐνοχοῖς; *Κρινάκι*

(ΚΕ'—809)

Διαπλασόπουλα, στηριγμένη στὴν εὐγενικιά προθυμία σας, ζητῶ μιὰ κάρτα ἢ ἕνα τετραδιάκι γιὰ θύμηση τῆς τωρινῆς γλυκειᾶς ζωῆς μας. Περμένω ἀπ' ὅλους, ἰδιαιτέρως ἀπ' ὅσους ψήφισα. Δ)σις ἀγγελίας (ΚΕ—414.)

Κρινάκι

(ΚΕ'—810)

Μυστηριώδη *Ἱππέα*, χίλια εὐχαριστῶ διὰ προτίμησιν. Ἐλλείψει γρ... ἀδύνατος ἡ ὑποστήριξις. Συγγνώμη. Ἐπιφυλάσσομαι. Μ' ἀλήθεια πῶς μὲ γνωρίζατε;

Κρινάκι

(ΚΕ'—811)

ΚΕΡΑΥΝΕ!!!

Ἀλεξικέραυνε, ἐξέθησαν ἀφόβως δεχόμεθα τοὺς κεραυνοὺς ὑμῶν.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΥΒΩΝ»

(ΚΕ—812)

Πρωτοπαιγνοντας στὸν ἀνθισμένο κῆπο τῆς Διαπλάσως, χαιρετῶ ἅπαντας, ἰδιαιτέρως Πατρινοῦς.

ΗΡΩΣ ΤΟΥ ΖΑΛΟΓΓΟΥ

(ΚΕ—813)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΚΕΡΑΥΝΟΣ»

Ταραξία, *Ἀπάχησα*, μωρὰ γιὰ βρεφονήπιους μᾶς περάσατε; Καθῆστε ἥσυχα μὴν ἔχουμε φυσαρίες. *Ἀποτελέσματα* διαγωνισμοῦ καρτῶν: Βραβεύονται: *Κυριαζῆς, Παγκόσμιο Ὄνειρο*, Σακελλαρίου, «Μικρόκοσμος», «Φοίνιξ», Μικρὸς Διπλωμάτης, Μαραμένη Νειότη, Σίσυλος. Στεῖλατε 1,20 ταχυδρομικά. — Ὁ τῶν Διαγωνισμῶν: *Ἑρμῆς*

(ΚΕ'—814)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΠΑΛΙΑΤΣΩΝ

Ἀγαπητὰ Διαπλασόπουλα, γιὰ τὰ μὴν ἀμφιβάλλετε γιὰ τὴν ἐκλεκτότητα τῶν βραβείων τοῦ (ΚΕ—759) Διαγωνισμοῦ μας σᾶς παραθέτομεν τὸν κατάλογο:

Α' ΡΟΒΥΡΟΣ Ο ΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ
Β' ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΑΛΑΜΑΝΙΩΝ
Γ' ΤΥΧΑΙ 3 ΡΩΣΣΩΝ ΚΑΙ 3 ΑΓΓΛΩΝ
Ὅλα τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ.

Ἐμπρὸς λοιπὸν ὅλοι λάβετε μέρος!!!

(ΚΕ'—815)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΠΑΛΙΑΤΣΩΝ

Κηρύσσομεν τὸν πόλεμο στὸ Σύλλογο «Τριῶν Πιερότων». Ὑποτάσσεσαι ἢ ν' ἀρχίσουμε τὸ χορὸ ἀπὸ τὸ ἑπόμενο; Συμμαχοῦμε μ' ὅλους.

(ΚΕ'—816)

«ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ»

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Βραβεῖον Α': ΜΕΓΑΛΗ ΚΛΑΣ (τόμος Διαπλάσεως α' περιόδου.) Βραβεῖον Β': ΔΙΑΙΜΜΕΝΗ ΖΩΗ (Μαῦρος τῆς Βενετίας, Ὀθέλος.) Βραβεῖον Γ': ΜΑΡΟΥΛΑ ΓΑΛΑΞΗΝΗ (Στέλλα Βιολάντη, Ξενοπούλου.) Ἀποστεῖλατε Δ)σεις. Λοιποὺς εἰδικοὺς σᾶς μένουν. Προκηρύσσομεν διαγωνισμὸν Ἀγράφων Καρτῶν Συμμετοχὴ 1 δραχ. Βραβεῖα 5, ἐπιλεγά. Μακεδόνες καὶ λοιπὰ διαπλασόπουλα, ὑποστηρίξατε τὸν διαγωνισμό μας.

(ΚΕ'—817)

Ἀραπάκι, *Σαπφώ*... ἐλείψει... βραβεῖον, βραβεύσαμε μόνον τὴν Εὐαγγελίτσαν Σιώπη (*Ἥρων*). ΠΙΡΒΑΝΑ

(ΚΕ'—818)

Μήλβιλ, Φαύστα, Ἄσπρε Παλιάτσε, ἀνταλλάσσουμε ἕνα τετραδιάκι; Δ)σις: (ΚΕ—639). ΜΠΡΙΚ

(ΚΕ'—819)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ «ΑΙΓΥΠΤΙΑΣ ΦΕΛΑΧΑΣ»

ΒΡΑΒΕΙΑ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΑΚΟΥΣΙΑ:

Α': ΦΙΑΟΛΑΟΣ (καλαθάκι πλεκτὸ μὲ χάνδρες). Β': ΤΡΙΑΝΔΡΙΑ ΤΩΝ ΔΩΡΑΤΩΝ (δύο μαντηλάκια τουτουν ἄμεν). Γ': ΑΝΘΙΣΜΕΝΗ ΠΔΕ., ΑΡΩΣΣΓ. (καλαθάκι πλεκτὸ μὲ χάνδρες). Δ': ΡΟΔΟΠΟΥΛΑ (μουσικὸν τεμάχιον πιάνου: οἱ Ξενόχτιδες). Ε': ΛΑΜΠΡΟΣ ΗΛΙΟΣ (πέντε ὀκολάτες Νεστλέ). ΑΙΓΥΠΤΙΑ ΦΕΛΑΧΑ

(ΚΕ'—820)

ΦΙΛΟΤΕΛΕΙΑ

Μηνιαῖον Εἰκονογραφημένον Γραμματοσημολογικὸν Περιοδικόν. Μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδος του ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἀνατολῇ. Δ)σις: ὁδὸς Ὑψηλάντου 49 ἐν Πειραιεῖ.

(ΚΕ'—821)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΕΣ, ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕ ΤΟΝ (ΚΕ—786) ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΜΑΣ. ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΟΚΤΩ. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ «ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ»

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ
ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

(Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμούς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ.)

Ὁ *Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης* (μὲ 60 εἰκόνας) δρ. 30. (4,50, καὶ 9,50).

Ἡ Ἀδελφούλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου, (μὲ 24 εἰκόν.) δρ. 15.—(2.— καὶ 5).

Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου (μὲ 20 εἰκόνας) δρ. 25.—(3 καὶ 6.—).

Ἡ Μοῦσα τῶν Παίδων (ποιήματα) δρ. 10.—(2.— καὶ 5.—)

Παιδικὸν Πνεῦμα (3 τομίδια) ἕκαστον δρ. 2,50.—(1,25 καὶ 3.—).

Πρόας ὁ Νικίου (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 25.—(3 καὶ 6.—).

Ὁ Πυρειοπόλης (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 25.—(3.— καὶ 6.—)

Ὑπὲρ Πατρίδος (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 25.—(3.— καὶ 6,50)

Ὁ Φώτης, ἔμμετρον διήγ. δρ. 5—(1,25 καὶ 3).

Ἀγγελική καὶ ἄλλα διηγήματα Σταυρούλας Μαρκέτου, δρ. 10—(1,50 καὶ 3,50).

Διηγήματα καὶ Σκέψεις Στ. Μαρκέτου δρ. 10.— (1,75 καὶ 4.—).

Τύποις Π. Γ. ΜΑΚΡΗ καὶ Σία— Σοφοκλέους 3